

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, toukok. 21 - Wed. May 21, 1997 FINNISH AMERICAN WEEKLY 93. vuosikerta Vol. XCIII No. 20 65 cents

Ahtisaari tukee Suomista Bosnian-lähettilääksi

Presidentti Martti Ahtisaari ilmaisi Suomen tuen pääjohtaja Ilkka Suomisen ehdokkuudelle uudeksi EU:n Bosnia-lähettilääksi sunnuntaina. Presidentin mukaan Suomen on myös antanut suostumuksensa tehtävään.

"Emme me lähde esittämään kenenkään nimeä ilman tämän suostumusta", Ahtisaari kertoi pa-luulennolla Tansaniasta, Afrikasta Suomeen.

Tehtävään on ollut esillä useita nimiä.

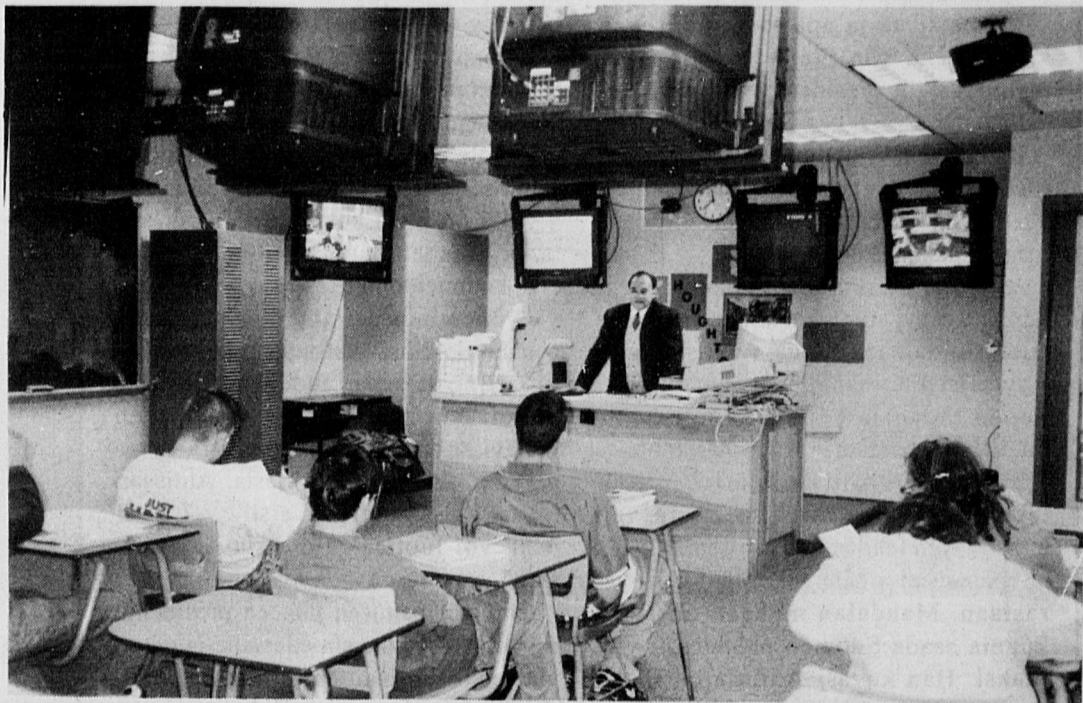
"Ilkka Suominen kuitenkin tunnetaan Euroopassa varsin hyvin", Ahtisaari huomautti.

Nykyinen Bosnia-lähettiläs Carl Bildt ilmoitti joulukuussa, ettei hän enää jatka lähettiläänä. Bildt on kertonut lopettavansa tehtävässä kesälä.

Ahtisaari luonnehti Bosnia-tehtävää hyvin rakkaksi; lähettilään työtä ei pystyisi hoitamaan yhtä aikaa Alkon pääjohtajuuden kanssa.

Presidentti muistutti, että kansainvälisiä tehtäviä on koko ajan avoinna. Hän kertoi juuri lähettiläensä YK:n pääsihteerille Kofi Annanille kirjeen, jossa hän oli toivonut myös suomalaisen saavan korkeita virkoja. Kirjeessä ei tarkemmin nimetty tehtäviä tai henkilöitä.

"Aina välillä täytyy muistuttaa, että Suomikin on olemassa. Lähtäköina esiin tulee joka tapauksessa ainakin YK:n ihmisoikeusedustajan nimitys. Toistaiseksi on auki, mistä maanosasta uusi edustaja valitaan." (STT)

Unique Finnish language classroom for Copper Country schools

Through an interactive telecommunication network system based at Houghton (MI) High School Jim Kurtti teaches Finnish to students not only in his classroom but also in classrooms in area towns such as Hancock, Lake Linden and Chassell. Marsha Penti visited Kurtti's classroom and writes about Finnish language learning in a technological age. See page 9.

Lipponen kampanjoi Emun puolesta

Suomen ääministeri Paavo Lipponen (sd) aloitti lauantaina näkyvän kampanjoinnin sen puolesta, että Suomi liittyisi rahaliitto Emuun ensimmäisten joukossa. Hän vakuutti ratkaisun myönteisyyttä kolmelle epäilevälle yleisölle.

Vihreän liiton ja Eurooppalainen Suomi-yhdistyksen seminaarissa Espoossa Lipponen vakuutti, että Emu-oloissa myös energiaa kulutettaisiin vähemmän. Se talous, jossa energiaa on kuluteltu, on hänen mielestään epävakaa taloutta.

Lipponen varoitti tukeutumasta Britannian, Tanskan ja Ruotsin viitepiiriin. Hänen mielestään Britannia ja Ruotsi ovat tosiasiallisesti menossa

Emuun mukaan ennemmin tai myöhemmin.

Hän myös muistutti, että ruotsalaisille ei tulisi varmasti mieleen ottaa huomioon Suomen ratkaisua. Emun nettovaikutuksista.

Lipponen viittasi ns. professoriryhmän selvitykseen, jonka mukaan tehokkuusvaikutukset ovat niin huomattavia, ettei haittoilla ole riittävästi painoa. Lipponen arvosteli, että Suomessa ja myös Ruotsissa on vallalla umpikuja-ajattelu. Hänen mielestään kansalaisia ohjataan Emu-asialla harhaan.

Hän muistutti myös, että jos Emu ei toteudu, niin myös EU:n laajentumisen lykkäytyy. (AL)

Helsingin Sanomat Emun kannalla

Suomen suurin sanomalehti *Helsingin Sanomat* on ryhtynyt virallisesti tukemaan Suomen jäsenyyttä rahaliitto Emussa. Sunnuntaisessa pääkirjoituksessaan lehti yhtyy niiden kantaan, joiden mielestä Suomen on paras pyrkiä Emun jäseneksi ensimmäisten joukossa vuoden 1999 alusta.

Lehti tuki myös Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa. Itse asiassa se kampanjoi kannanotoillaan jäsenyyden puolesta. Lehden Emu-johtopäätös ei perustu tietoon jäsenyyden ylivoimaisista eduista ei-jäsenyyteen verrattuna.

Kirjoituksessa myönnetään, että EU:n suurin hanke voi jälkeinpäin osoittautua myös huonosti harkituksi. *Helsingin Sanomat* kuitenkin muistuttaa, että rahaliiton toteutuminen tai toteutumatta jääminen ei ole suomalaisten käsissä.

"Meidän kannattaa Ruotsin ratkaisusta riippumatta olla mukana, koska liiton onnistuessa sen edut ovat meille suuremmat kuin haitat ja koska jäsenyyden lykkäämisen riskit näyttävät viime kädessä suuremmilta kuin ne, jotka liittyminen tuo mukanaan, päätteläe *Helsingin Sanomat* laajahkossa pääkirjoituksessaan. (AL)

This week in

THE FINNISH-AMERICAN pages 8-14

RAIVA AJA

• Religion and churches in Finland

• Amerikan Poljat to perform at Great American Brass Band Festival

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Ahtisaarelle lämmin vastaanotto Kapkaupungissa

Etelä-Afrikka otti lämmöllä vastaan Kapkaupungissa valtiavierailunsa viime viikon tiistaina aloittaneen presidentti Martti Ahtisaaren. Ahtisaari sai suitsutusta ansioistaan Namibian itsenäisyyden edistäjänä ja apartheid-politiikan vastustajana niin Etelä-Afrikan parlamentilta kuin presidentti Nelson Mandelalta.

Ahtisaaren virallinen ohjelma alkoi tiistai-illana presidentti Mandelan tapaamisella. Tapaamispaikkana oli presidentin kanslia, Tuynhuis.

Vastaanottoseremonian jälkeen presidentit vetäytyivät keskustelemaan ja allekirjoittamaan maiden välistä kehitysyhteistyötä raamittavan sopimuksen. Suomi on antanut apua 52 miljoonan markan kertaussumman Etelä-Afrikalle.

Mandela ja Ahtisaari järjestivät allekirjoitustilaisuuden jälkeen Tuynhuisissa lyhyen lehdistötapaamisen.

Tapaamisen aluksi Mandela ylisti vierastaan. Mandelan mukaan oli suuri kunnia saada Suomen presidentti vieraaksi. Hän kuvasi Ahtisaaren roolia Namibian itsenäistymisprosessissa "huomattavaksi" ja kummasteli niitä, jotka eivät hänen ansioitaan tässä tehtävässä tuntisi.

Ahtisaari vastasi vähintään yhtä kauliilla sanankäänteillä. Hän asetti esimerkiksi muillekin maille sen kuinka Etelä-Afrikka on onnistunut rauhanomaisessa demokratisoimissa misprosessis-

saan apartheid-lakien kumoamisen jälkeen ja ryhtynyt vakauttamaan ympäristöään diplomatian ponnistuksin. Ahtisaari kertoi tarjonneensa Mandelalle itseään "spokesmaniksi" - edusmieheksi.

"Haluaisin tulevina vuosina olla paitsi Suomen presidentti, myös edusmies - ei ainoastaan Etelä-Afrikalle - vaan koko Afrikalle", Ahtisaari sanoi lehdistötapaamisessa. Hän perusteli tätä sillä, että hänellä on pitkä kokemus Afrikan asioille. Mandela kuunteli ilmeettömänä eikä kommentoinut.

Myöhemmin parlamentin puhemies Frene Ginwalan tapaamisessa Ahtisaari nosti asian uudelleen esille ja kertoi, että hänellä olisi edusmiehen tehtävissä vaadittavaa syvällistä tietoa Afrikan oloista ja historiasta. Ahtisaari lupasi kaikille afrikkalaisille, että hänen voi luottaa "kun ystävää tarvitaan".

Lehdistötapaamisen jälkeen presidentit asettuivat Tuynhuisin edustalle ja antoivat toisilleen maittensa mitalit. Ahtisaari sai korkeimman ulkomaalaiselle annettavan Etelä-Afrikan mitalin "Order of Good Hope: Class 1: Grand Cross". Mandela ripusti hieman ahtaanolisella nauhalla varustetun mitalin Ahtisaaren kaulaan, toisen käden ylitse. Suomalainen vastakappale oli Valkoisen Ruusun ritarikunnan suuristi ketjuineen. (HS)

Kenraali Gustav Hägglund: Helikopterit kannattaa hankkia Ruotsin kanssa

Puolustusvoimain komentajan kenraali Gustav Hägglundin mukaan Suomen ja Ruotsin olisi edullista hankkia yhdessä helikoptereita sotilaskäyttöön.

Hägglund toteaa *Turun Sanomien* ja *Savon Sanomien* haastattelussa, että hankintayhteistyöstä koituisi monenlaisia etuja. Hän arvelee myös hankintahinnan saattavan laskea, jos helikoptereita ostetaan kerralla isompi määrä.

Hägglundin mukaan vielä on kuitenkin aikaista arvioida, päätyvätkö Suomi ja Ruotsi samanlaisten helikopterien hankintaan. Maiden tarpeet eroavat jossakin määrin toisistaan.

"Ruotsilla on voimakkaammat ilmavoimat, joten se voi luottaa siihen, että helikopterit toimivat oman ilmaherpuuden oloissa, mutta meidän on kiinnitettävä enemmän huomiota koptereiden omaan toimintakykyyn ja aseistukseen", Hägglund sanoo.

Hallituksen taannoisessa puolustuspoliittisessa selonteossa käsiteltiin Suomen helikopterihankintoja. Mahdollisesti noin 50 kopteria hankittaneen vuosina 2000-2004. Niiden kokonaishinta nousisi 3-4 miljardiin markkaan. (STT)

Noin 200 000 palkansaajaa suunnittelee vuorotteluvapaata

Työministeriön tutkimuksen mukaan 11 prosenttia palkansaajista eli noin 200000 työntekijää suunnittelee jäävänsä vuorotteluvapaalle seuraavan kolmen vuoden aikana.

Työaika on seurantaraportin mukaan palkansaajalle ennen kaikkea työehtokysymys, jossa toimeentulo on keskeisempi asia kuin työaika. Näin ollen työajoissa joustaminen ei helposti johda työajan lyhentymiseen, sillä sekä työnantajat että työntekijät suosivat koko-aikaista työtä. (STT)

Keskustan kenttäväki haluaa Ahon presidenttiehdokkaaksi

Esko Aho saa ylivoimaisen kannatuksen kenttäväeltään puolueen seuraavaksi presidenttiehdokkaaksi.

MTV:n sunnuntai-ilta raportin tekemän kyselyn mukaan kolme neljästä Keskustan piiritason vaikuttajasta kannattaa puheenjohtaja Ahon ehdokkuutta. EU-parlamentaarikko Paavo Väyrynen sai vain 13:n prosentin kannatuksen, muut vieläkin vähemmän.

Seuraavan hallituksen Keskustalaiset haluaisivat rakentaa tutulle punamultapohjalle. Yhteistyötä SDP:n kanssa kannatti liki 60 prosenttia kyselyyn vastanneista.

Keskustan, SDP:n ja Vasemmistoliiton kansanrintamahallitusta kannatti vajaa neljännes. Pelkkä porvarihallitus sai vain 5:n prosenttien kannatuksen. (MTV3)

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1997: \$3,231.40

Lähetä lahjoituksesi jo tänään!

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779
(THE PIONEER) - Established 1905
(USPS 454-580)
Periodicals postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY

Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.
(other times by appointment)

TELEPHONE: 508-343-3822
FAX: 508-343-8147
e-mail: raivaaja@net1plus.com

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge the part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within two weeks of publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

May 15, 1997
1 Finnish mark = US \$ .1953
1 US \$ = 5.1206 FIM
Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Toukokuun 21 p., Kosti,
Konsta, Konstantin
Toukokuun 22 p., Hemminki,
Hemmo
Toukokuun 23 p., Lyydia,
Lyyli
Toukokuun 24 p., Tuukka,
Touko
Toukokuun 25 p., Urpo
Toukokuun 26 p., Minna,
Vilma, Vilhemtiina, Mimmi
Toukokuun 27 p., Ritva
Toukokuun 28 p., Alma
Toukokuun 29 p., Oiva, Oivi
Toukokuun 30 p., Pasi
Toukokuun 31 p., Helka,
Helga
Kesäkuun 1 p., Teemu,
Nikodemus
Kesäkuun 2 p., Venla
Kesäkuun 3 p., Orvokki

Vielä ehtii luovuttamaan verta!

WORCESTER, MA - Lauan-
taina, toukokuun 3. päivänä
UMass Medical Centerin veri-
palvelu vietti lauantalavajaisi-
aan suomalaisessa hengessä.

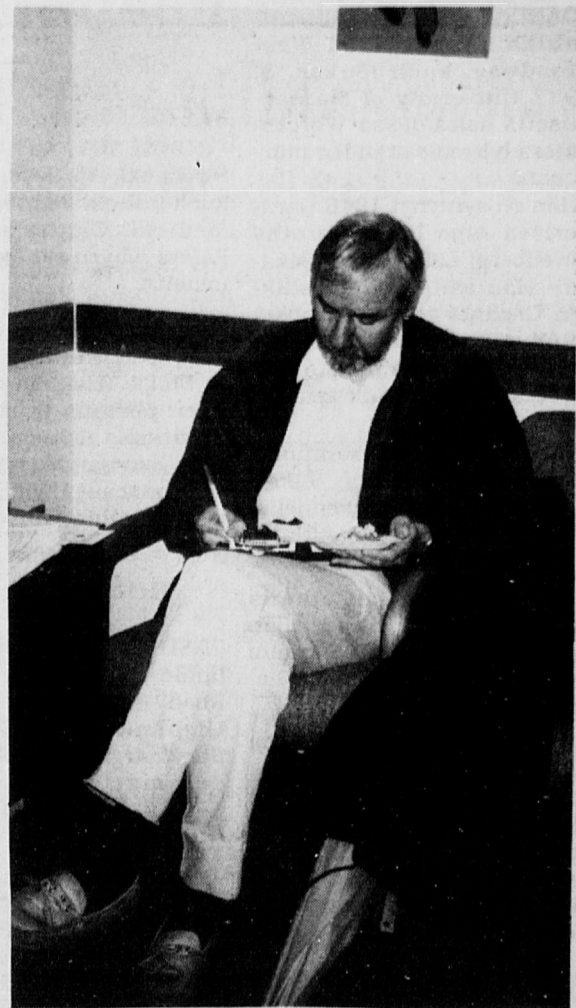
Ne, jotka eivät tällöin ehtineet
luovuttamaan verta, voivat
vielä toukokuun aikana luo-
vuttaessaan osallistua arvonta-
an, jossa palkintona on Fin-
nairin edestakainen lento Hel-
sinkiin.

Veripalvelun aukioloajat ovat:
ma - ti - pe 8:00 aam. - 5:00
ip., ke 7:30 aam. - 8:30 ill. ja
to 8:00 aam. - 8:30 ill. Soita
lauantain aukioloajoista nume-
roon 508-856-6355.

Vas. Veripalvelun johtaja tri Irma
Szymanski ja "Blood donor recruiter"
Ann McGill tekevät suuren työn suo-
malaisen verenluovutuspäivän eteen.

Oik. Kyselykaavaketta täyttyessään
sai herkutella tri Szymanskiin lei-
pomilla karjalan piirakalla.

Kuvat: Sini Harjunmaa

Demarin päätoimittaja vaihtuu

Sanomalehti Demarin pää-
toimittaja vaihtuu syksyllä.
Nykyinen päätoimittaja Jukka
Halonen lopettaa työt pää-
toimittajana omasta toivo-
muksestaan, mutta jää silti
vielä lehteen töihin viestintä-
asiantuntijaksi.

Halosen seuraajaa päätoi-
mittajana ei ole vielä päätetty.

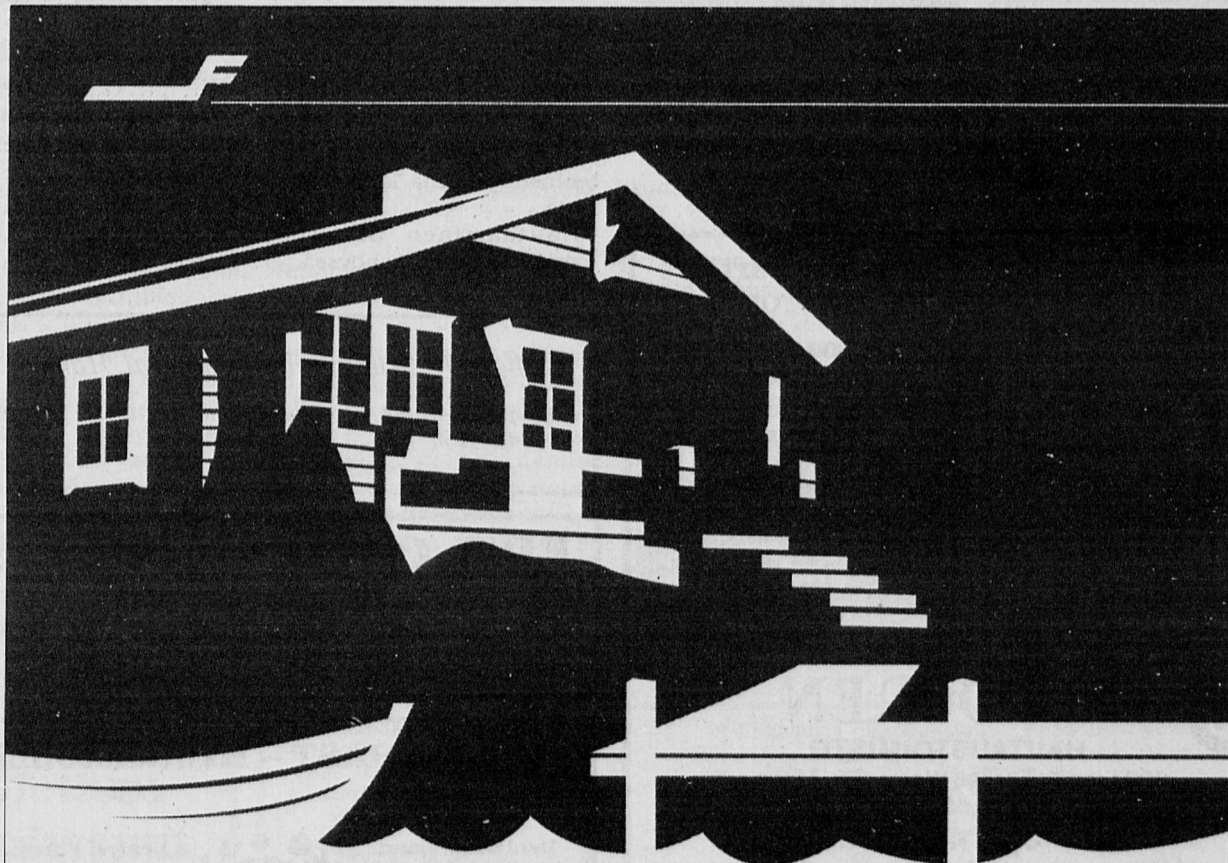
Suomi Iranin maanjäristyksen uhrien apuun

Suomen ulkoministeriö on
myöntänyt Suomen Punaiselle
Ristille Iranin maanjäristyksen
vuoksi 300 000 markan
avustuksen. Tuella alo-
taan toimintaa sata talvitelt-
taa itäisen Iranin maan-
järstysalueelle.

Avustus ohjataan Punaisen
Ristin ja Punaisen Puolikuun
yhdistysten kansainvälisen
liiton IFRC:n avustushjel-
maan.

Äskettäin sattunut onnetto-
muus on jättänyt kodittomaksi
noin 10 000 perhettä.
Maanjäristyksessä sai sur-
mansa noin 2 000 ihmistä ja
loukkaantui 3 000. (AL)

**Muistithan
uusien
tilauksesi?**

SPRING AND SUMMER IN FINLAND BEGINS HERE.

Summer in Finland begins at a summer place. We know because we never forget our roots in Finland.

So, if you're planning a trip to Finland to visit family or friends this spring or summer, make it a trip to remember. From the moment you plan your trip, until a reservation is made and you return home really satisfied, Finnair strives to make your trip to be all you want it to be.

That's why our reservationists are quick and knowledgeable, our airport staff specially selected and trained, our onboard service award-winning and our aircraft modern MD-11's with true, wide-body comfort.

It's also why we offer excellent connections to throughout Finland and the rest of Scandinavia and beyond.

For information and reservations, call your professional travel agent or Finnair.

1-800-950-5000.

FINNAIR

Uncommon concern for the individual

Allan H. Lahikainen

GARDNER, MA - Allan H. Lahikainen, 50, 351 West Broadway, kuoli toukok. 9, 1997 University of Massachusetts sairaalassa Worcesterissa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt 1946 Gardnerissa Alpo H. ja Dorothy (Swedberg) Lahikaisen poikana. Hän sai päästötodistuksen Gardner High Schoolista 1964 ollen *National Merit Scholar* ja jatkoi opintojaan Worcester Polytechnic Instituutissa.

Lahikainen oli itsenäinen tietokoneohjelmistija. Aikaisemmin hän oli työskennellyt tiedonvälityslaitteistojen hankintafirman presidenttinä.

Vietnamin sodan aikana edesmennyt palveli armeijan reservijoukoissa. Hän kuului Covenant Evangelical Lutheran seurakuntaan.

Kaipaamaan jäi isän lisäksi poika Keith ja tytär Kathy L., kaikki Gardner; kaksi veljeä, Robert Lahikainen, Gardner ja Dean Lahikainen, Salem; sisko Lois Pacocha, Boynton Beach, FL; kaksi lastenlasta; sekä sisarusten lapsia.

Smith Funeral Home, 69 Vernon St., toimitti hautaamisen Wildwood hautausmaahan.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER
Monumental Works
DAVID J. PRÄTT, omistaja.
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137

Ystävällinen palvelu

PYSÄKÖINTITILAT

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

Bosk
Funeral Home

85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

John A. Bosk, Sr.   John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

Ashburnham
Funeral Chapel

33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL
ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • AIA INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE

SERVING ALL FAITHS

CONNEAUT, OH - Eli N. Hirsimäki, 85, Liberty Street, kuoli huhtik. 28, 1997 Hamot Medical Center'ssä Erie, PA:ssa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt elok. 15, 1911 Conneautissa Jacob N. Ja Emilia (Hanhikoski) Hirsimäen poikana ja oli asunut siellä koko ikänsä. Vuonna 1930 hän sai päästötodistuksen Conneaut High Schoolista ja 1940 Ohio Universitysta.

Helen Nichtewitz

ASHBY, MA - Helen (Helander) Nichtewitz, 91, West Road, kuoli toukok. 12, 1997 Highlands Care Center'ssä Fitchburgissa pitkän sairauden murtamana. Hän oli 1985 kuolleen Gustav Nichtewitzin leski.

Hänä oli syntynyt maalisk. 4, 1906 New York Cityssä Victor ja Sophie (Aho) Helanderin tyttärenä ja oli asunut suurimman osan elämästään Ashbyssä.

Kaipaamaan jäi veli George Helander, Epping, NH; sekä sisarusten lapset, Guy Helander, Charlton, ja Jo Helander, Ashby.

Sawyer-Miller-Masciarelli Funeral Homes, 129 Elm St., Fitchburg, toimitti hautaamisen West hautausmaahan.

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Smith Funeral Home, inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

Kuolleita

Eli N. Hirsimäki

ollen mukana rataurheilussa ja kuuluen Varsity "O" Clubiin sekä Tau Kappa Epsilon oppilaskuntaan.

Edesmennyt jatkoi kiinteistöalan opiskelua Western reserve yliopistossa.

Hirsimäki oli tunnettu vaakuutus- ja kiinteistövalittaja ja kuului Ashtabula County Board of realtors järjestöön. Hän oli palvellut Conneautin

Taimi L. Jakola

NEW SMYRNA BEACH, FL - Taimi L. Jakola, 82, kuoli toukok. 6, 1997 Ocean View Nursing & Rehabilitation Center'ssä. Hän oli John Jakolan leski.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa (MA) ja oli asunut monia vuosia Ashbyssä (MA) ennen Floridaan muuttoa. Hän oli Ashby High Schoolin kasvatti.

Edesmennyt kuului Fitchburgin Elm St. Lähetysseurakuntaan. Hän harrasti kukkamaiden suunnittelua ja istuttamista, ölyvärimaalamista ja oli innokas leipomaan. Hän nautti myös suomalaisista tansseista, erityisesti entisellä Majan haalilla pidetyistä.

Kaipaamaan jäi tytär Carole Smith, Edgewater; kolme lastenlasta ja neljä lastenlasten lasta.

Hautaaminen Glenwood hautausmaahan Ashbyssä.

kaupungin rahastonhoitajana ja Carnegie kirjaston johtokunnan sihteerinä.

Hän oli toisen maailmansodan veteraani.

Edesmennyt oli kuulunut Finnish Lutheran seurakuntaan, minkä rahastonhoitajana hän oli toiminut. Hän oli ollut Suomi Synodin valtuutettu ja kuului Kalevan Ritareihin.

Hirsimäki oli harrastanut amatööri radiotoimintaa yli 70 vuoden ajan, käyttäen nimeä "W8GR" ja kuului Quarter Century Wireless yhdistykseen. Hänet tunnettiin sekä Conneautin että paikallisten suomalaisyhteisöjen historioitsijana. Hän nautti ihmisten kanssa seurustelusta.

Kaipaamaan jäi puoliso Gertrude (Aho) Hirsimäki; kaksi poikaa, Paul A., Columbia, MD ja Eric E., North Olmsted; viisi veljeä, Martin ja Ted, Conneaut, Charles, Charleston, SC, George, New Hyde Park, NY ja Fred, Findlay; sekä kolme lastenlasta, Amy, Adrienne ja David.

Siskot Sylvia ja Helen sekä veljet Arthur, Aaro ja Raymond olivat kuolleet aikaisemmin.

Hautaaminen Laurel Hill hautausmaahan Erie, PA:ssa.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa lahjoituksella Good Shephard Lutheran kirkon urkurahaston hyväksi.

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.

Poughkeepsie, NY   Hopewell Junction, NY   Fishkill, NY
452-1680   221-9234   896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Sawyer-Miller-Masciarelli

Funeral Homes, Incorporated

129 Elm Street • 123 Main Street • 3 Massachusetts Ave.
Fitchburg   Westminster   Lunenburg

Directors:

Henry J. Masciarelli   John F. Masciarelli   Michael D. Masciarelli
Howard J. Miller   Ina A. Davidson-Carey

508-345-6778

Fax 508-345-5886

Also Serving Ashby, Ashburnham, Hubbardston

and Princeton

Massachusetts
Funeral
Trust

MFA
Massachusetts Funeral Home Association

FORE
THOUGHT.

Edward J. Oja

POMFRET CENTER, CT - Edward J. Oja, 65, 160 Orchard Hill Road, kuoli toukok. 13, 1997 Day Kimball sairaalassa Putnamissa.

Hän oli syntynyt maalisk. 19, 1932 Belmore, NY:ssa Matti ja Anna (Grekula) Petäsojan poikana. Vuonna 1963 hänet vihittiin Reetta Millukankaan kanssa.

Oja ansaitsi elantonsa kanafarmarina ja rakennusurakoitsijana.

Hän oli Canterburyssa toimivan Finnish American Heritage Society'n jäsen.

Kaipaamaan jäi puolison lisäksi poika Aarne Oja, Pomfret Center; tytär Maria Oja, Cambridge, MA; kaksi veljeä, Thure Oja, Brooklyn ja Rudolph Oja, Suomi; sisko Toini Chabot, Niantic, CT; sekä useita sisarusten lapsia.

Tillinghast Funeral Home, 433 Main St., Danielson huolehti hautaamisesta. Muistotilaisuus myöhempanä ajankohdalla.

A. Louise Graham

LEOMINSTER, MA - A. Louise (Wäisänen) Graham, 69, 35 Stuart Court, kuoli toukok. 13, 1997 University of Massachusetts sairaalassa Worcesterissa kotonaan saamansa sairauskohtauksen seurauksena.

Hän oli syntynyt jouluk. 1, 1927 Fitchburgissa Wilho ja Anna (Keski) Wäisänen tyttärenä ja oli asunut monia vuosia Leominsterissa. Päästyään Fitchburg High Schoolista 1945 hän jatkoi opintojaan Chandler Secretarial Schoolissa Bostonissa.

Edesmennyt oli työskennellyt 20 vuoden ajan sihteerinä ARC of North Central Massachusetts firmassa ennen kuin jäi eläkkeelle 1986.

Kaipaamaan jäi poika Stephen W. Graham, Woodland Hills, CA; tytär Beth G. Vautour, Lunenburg; ja kolme lastenlasta.

Hautaaminen Evergreen hautausmaahan.

MUISTA

testamenttissasi

RAIVAAJAA!

Siten turvaat suomalaisen perinteen jatkuvuuden.

May

Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Clintonilta kiitoskirje suomalaisyhtyeelle

Presidentti Bill Clinton on lähettänyt kiitoskirjeen suomalaisyhtyeelle, jonka cd-levy luovutettiin hänen edustajalleen taannoisen Suomen vierailun aikana. Kiitoskirje on osoitettu Shamaani Duo -yhtyeen levy-yhtiön Poptorin pomolle Erkki Puumalaiselle.

Clintonin allekirjoituksella varustetussa kirjeessä lukee mm. että cd on "mieluisa muisto Suomen-matkastani". Presidentti sanoo myös rouva Clintonin lähettävän "parhaita terveisiä". (STT)

Kiitos myös John Virtaselle

Turussa toimivan Paavo Nurmen perinnesseuran puheenjohtaja John O. Virtasta on myös muistettu kiitoskirjeellä. Presidentti Clinton kiitti Virtasta Suomen matkansa yhteydessä hänelle lahjoitetusta Paavo Nurmen pienoispatsaasta.

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus HYVÄT UUTISET lähetetään joka sunnuntiaamu asemalta WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Toukokuun hengellinen tilaisuus 25. p:nä klo 2 i.p. Elm St. Lähetyskirkossa. Tervetuloa!

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaina klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltaisin klo 7:00.

Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltaisin klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkoina klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Sunnuntaina, toukok. 25. p:nä klo 9:15 aam. pyhäkoulu, high school -luokkalaisten sekä aikuisten raamattutunnit. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollisjumalanpalvelus. Kello 6:00 ill. rukoustilaisuus satraiden hyväksi.

ABC esitteli Suomea amerikkalaisille

Amerikkalainen televisio-yleisö heräsi torstaiamuna suoraan keskelle suomalaisen elämänmuodon kummajaisista. ABC-televisioyhtiön kuvausryhmät lähettivät Helsingistä suorana lähetysnä saappaanheitto- ja eukonkantokisaa Esplanadilta sekä saunomista Senaatintorilla.

Kaksituntinen Good Morning America -ohjelma päättyi Senaatintorille Joulupukin jätettyä loppuhuipennuksen lapinpukuun sonnustautuneen Leningrad Cowboys-yhtyeen hoidettavaksi.

Amerikkalaiset huippujuontajat Joan Lunden ja Charles Gibson pääsivät aurinkoisessa säässä esittelemään erityisesti Suomen "viehättävyyttä".

Suoria lähetysnä Kauppatorin ympäristöstä lähetettiin iltapäivällä toistakymmentä, ja ne ajoitettiin tarkasti ennakolta tehtyjen filminpätkien ja mainosten väliin.

Kuuden alueella liikkuvan kuvausryhmän ympärille koontui kymmeniä utelaita katsojia. Heistä suuri osa oli Suomessa asuvia amerikkalaisia.

Sauna ja tietotekniikka suomalaisten vahvuuksia

Miljoonat aamu-tv:n katsojat saivat eteensä näkymän mm. Senaatintorin kupeeseen pystytetyn minisaunan lauteilta. Juontaja Joan Lundellin kysymyksen lämmön riittävydestä joutuivat saunaan juuri ja juuri mahtuneet Sirpa Lindell ja Timo Karhu hieman valehtelevaan, sillä virta katkesi ennen lähetystä.

"Täällähän jäätyy", sanoi Karhu lähetysnä jälkeen astuessaan ulos saunasta.

Suomen saunakulttuuri sai kuitenkin kosolti huomiota. Lähes puhelinkopin kokoon taitettavan, pyörillä kulkevan saunan ohella erilaisia saunatyyppejä esiteltiin myös jo ennakolta tehdyllä ohjelmalla. Suomen vientituotteille an-

nettiiin muutenkin hyvää mainostilaa. Ohjelmassa tutustuttiin mm. Nokian Communicator -matkapuhelimeen. Suomen tietotekninen osaaminen nostettiin ohjelmassa vahvasti esille. Esimerkiksi Internetin ja multimedian opiskelua käytiin seuraamassa Mäntymäen koulussa Kainiainsissa.

Kulttuuria edustivat ooppera, kuvataiteilija Osmo Rauhala ja muumit. Mainoskatkollekin mentiin Eteläsataman laivamaiseman ja paikalle hankitun maalarin vesivärimaiseman kautta.

Rivakkaa improvisointia Amerikan rutiinilla

Vaikka kuvaukset tehtiin pikavauhdilla ja ruuhkaisilla paikoilla, ainoa tekninen kiusa oli kuvausryhmän mukaan mikrofoniin oikuttelu. Kahdeksasta kuvausryhmästä kuusi liikkui johtonippuineen yleisön seassa vaivattoman näköisesti.

Yllätyksenä tuli vain Kauppatorin rannassa järjestetyn tangoesityksen naispartnerin katoaminen hieman ennen esitystä.

"Suoran lähetysnä tekeminen vaatii aina improvisointia", kuittasi tilanteen ABC:n pohjoismaista projektia vetävä markkinointipäällikkö Robert Pini.

Helsinki siivosi kuvaspaikat

Suomalaiset ovat avustaneet ABC:n ohjelmaa sekä taloudellisesti että monenlaisin järjestelyin. Helsingin kaupunki mm. siivosi kuvaspaikat roskista ja graffiteista. Suuri osa ohjelmasta oli taltiointu etukäteen. Suomessa se nähtiin lauantaina. (STT)

Kultaisen Iän Kerho

FITCHBURG, MA - Suomalainen Kultaisen Iän Kerho kokoontui toukokuun 13 päivä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasaliin, 264 Elm St., kello 2 iltapäivällä.

Puheenjohtaja Anton Nopanen avasi kokouksen lausumalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin. Laulettiin "America" ja "Maamme" laulut Irene Vilakarin johdolla.

Lahjoituksia kahvipöytänä tekivät seuraavat: Anton Nopanen, Miriam Orava, Irja Alitalo, Taimi Olkkola, Kaija Pesonen, Elsie Desjardin, Alli Kamila, Helen Heimo, Bertha Laaksonen, Elli Jokela ja Tyne Sälö.

Syntymäpäiväänsä tällä viikolla viettävät Taimi Newman ja Aili Koivu. Heille laulettiin "Happy Birthday".

Laina Lindsley lähetti terveisiä. Hän on kotona, mutta on vielä kova kipu hartiaissa. Aili Weeks kuuluu olevan Spaulding Rehabilitation Centerissä ja hän on oikein huonossa voinnissa.

Sirkka Tastula on kaatunut, kai viidennen kerran. Ilmi Snellman on kotona ja voi jo mennä äulos keinuun istumaan.

Pikaista parantumista toivomme kaikille sairaille.

Mildred Heino raporteerasi kerhon vuotuisesta päivällisestä. Päivällinen pidetään kesäkuun 10. päivä kello yksi iltapäivällä. Armas Kauko-

ranta myy lippuja, mitkä maksavat \$5.00 jäsenille.

Sitten Kaija Pesonen esitteli ohjelman ja sen esittäjät:

Wäinö Berkiö soitti haitarilla alkusoitoksi "Valssi soi", "Kaikki on vain väliaikaista", "Orpopojan valssi", "Kulkurin valssi" ja "Vanha haitari".

Annikki ja Olavi Kurko lauloivat äitienpäivnä merkeissä seuraavat laulut: "Äidin sydän" ja "Äidistä muistoja". Olavi säesti mandoliinilla.

Annikki sitten luki "Maalaisnaisen kädet" ja "Vanhe- nevan naisen rukous". Kaija Pesonen lauloi "Villiruusu" Olavin säestäessä.

Miriam Orava luki kaksi kaunista runoa, aina miellyttävällä tavallaan, "Äitini kuva" ja "Äiti leipoo". Anton Nopanen sitten soitti nauhalta tuttuja kuorolauluja.

Kahvi jo houkutteli, niin siirryttiin pöydän ääreen.

MILDRED HEINO

Haluan ostaa
farmin tai maata
Ashburnhamin,
Westminsterin tai
Hubbardstonin alueella
Tuomo Peltokangas
508-827-4419
iltaisin

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa
Puhumme suomea
GIT MATKATOIMISTO
69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

NORTH-END
SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
toukok. 24. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Dori Wells
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Salma

Olethan muistanut uusia tilauksesi?

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu

KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853

Eino E. Niinimäki
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILLOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

• Our own service department to our customers
• New customers always welcome
• Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Apu on lähellä kun hätä on suuri

Tämä on tositarina nykyään niin harvinaisesta auttamishalusta aivan ventovieraita ihmisiä kohtaan.

Voluntownissa (CT) asuu perhe, jolla on ollut uskomattoman paljon vastoinkäymisiä. Pat ja Mark La Fleshe on nuori pari, joiden sairaudet uhkaavat tuhota perheen elämän. Heillä ei ole sairastuvuudesta ja valtavat sairaalalaskut tulevat postissa päivittäin. Silti Pat ja Mark ovat toivorikkaita ja sanovat näkevänsä "valoa tunnelin päässä" ja voivat olla jopa kiittolaisia.

Pat sairastaa syöpää, joka on levinnyt moneen ruumiinosaan ja sitä ennen hän joutui vakavaan auto-onnettomuuteen. Kaiken stressin keskellä Mark sai sydänkohtauksen, josta hän osittain selvisi sairaan vaimonsa pelastaessa hänen henkensä antamalla miehelleen tehohengitystä kodin olohuoneen lattialla, jolle Mark oli kaatunut.

Lääkärit olivat antaneet Patille kuukauden elinaikaa. Läheisten ja ystävien rukoukset kuitenkin ovat kantaneet hänet tähän asti ja Pat on saanut nähdä jopa lapsenlapsensa syntymän. Mark toivoo paranevansa syksyyn mennessä niin paljon, että pääsisi edes osittain takaisin rakennusalan töhensä.

Voluntownin kolme kirkkoa, paloasema ja ambulanssiasasto, kaupungin virkamies ja Historical Society ovat nähneet perheen suuren hädän ja yhdessä sponsorivat monipuolisen päivällisen Voluntownin paloaseman salissa (Route 165) lauantaina, 31. toukokuuta klo 4-7 io. Lippuja saa mm. soittamalla Elsie Ampujalle Voluntowniin (376-2017) tai paloasemalle. Lipun hinta on 10 dollaria aikuisilta ja 5 dollaria alle 12-vuotiailta lapsilta.

Kantakaamme pieni kortemme lähimmäisemme avuksi tulemalla päivälliselle. Se varmaan tuottaa siunauksen parempiosaisille.

Anja Laurila

Terveiset Lepokodilta!

Oikein hyvää aurinkoista kevätpäivää kaikille lukijoille. Lepokodin asukkaat ovat pirteitä ja touhua täynnä, joten viikkomme on taas vierähtänyt kaikenlaista pikku puuhaa tehdessä.

Aloitimme maalaamaan vesiväreillä. Tuntuu olevan kovasti pidetty ohjelmanumero, sillä Pokela-huoneen pöydän ympärillä oli täynnä lepokotilaisia.

Kyllä me saimmekin aikaan vällan kauniita taideteoksia, jos ei nyt aivan Picassoon verrattavia, niin kuitenkin Rembrantiin. Lepokodilla asuu uskomattoman taiteellisia sieluja.

Vera Marks ja Pearl Järvi vierailivat luonamme Janet Kiven kera. Vera ja Pearl lauloivat Janetin säestyksellä aivan Harmony Sistersien ve-roisesti. Kiitos teille tytöt!

Pastori Wilbert Törmälä piti hartaushetken lepokotilaisille keskiviikkona. Kaunis kiitos! Suurkiitos myös Sylvia Söderströmille, joka säesti laulamamme virret, taidokkaasti, kuinkas muuten.

Leo Jaakkola soitti viulua iloksemme torstaina. Säestäjänä toimi tietenkin "Pikku-

Kalle" eli Charlie Hedlund, kukas muu. Kiitos pojille tasokkaasta ohjelmasta. Em-mehän me muuta teiltä odot-taisikaan!

Viikkomme lopuksi Rauno Laajalehto viihdytti meitä iloisella haitarin soitollaan. Haitarimusikki on suomalaisten sydämissä. Meillä alkavat heti äänihuulet värillä ja jalka vipattaa, varsinkin enemmän syntymäpäiviä viet-täneiden ikäpolvella.

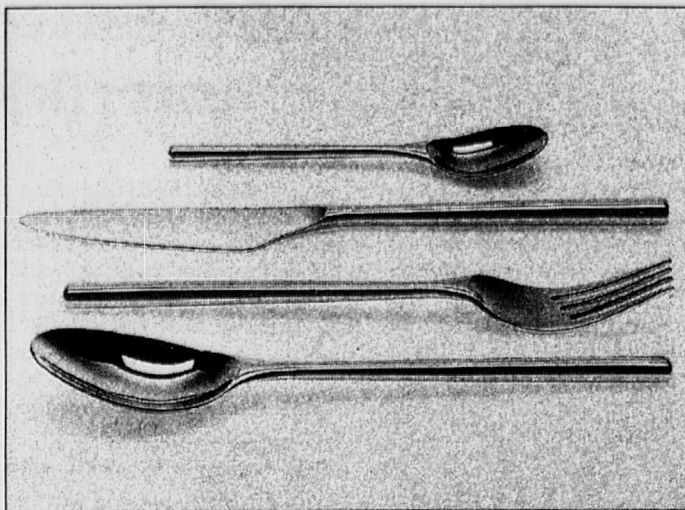
Kiitos Raunolle rattaosasta iltapäivästä!

Paavo Kukkarolle kaunis kiitos lauantai-iltapäivän ohjel-masta. Kuulin, että täällä oli vietetty varsinainen toive-laulujen iltapäivä.

Pokela-huoneen Helping Hands työtöt olivat taas työteliäitä keskiviikkona, kuin myös "pjuuti sopan" ladyt! Teille riittää aina töitä, mutta onneksi olette ahkeria ja vikkeläsormisia. Tuhannet tai vaikkapa miljoonat kiitokset taas, ruusujen kera!

Oikein hyvää jatkoa ja kesäisen karpäsen surisevaista viikkoa auringonsäteiden kera kaikille!

toivottelee
ANU ja
lepokotilaiset

Nanny Still: paistinpannu. Laura Partanen ja Arto Kankkunen: Artik-ruokailuvälineitä. Hackman.

Keittiöön ja ruokapöydälle

Nuori polvi ja veteraani Nanny Still muotoilivat Hackmanin uutuuksia

Suomalainen teollisuus tarvitsee uudistukseen nuoria muotoilijoita. Se polvi, joka aikoinaan rakensi muotoilun maineen, on jo eläkelässä tai väistynyt.

Muotoilun edistämiskeskuksen Design Forumin toimitusjohtaja Anne Stenros oli kutsuttu vauhdittamaan Hackmanin uusien ruokailuvälineiden ensiesitystä.

Artik-aterinten sarjan on muotoillut kaksikko Laura Partanen, 24, ja Arto Kankkunen, 31. He ovat myös nuoren koulun Kouvolan muotoiluinstituutin kasvatteja.

Anne Stenrosin mielestä nuorille muotoilijoille tulee uskaltaa antaa haasteita ja oppivuosia, koska taito karttuu vain työssä. Toisaalta nuoria kannattaa kuulla myös heidän omalla äänellään, sillä nuoret eivät ole urautuneita.

"Pohjoismainen pelkistetty muotoilu hieman suomalaisella eksotiikalla maustettuna", tiivistä puolestaan Hackmanin tuore konsernijohtaja Tapio Hintikka talonsa linjaa.

Suomalaisen muotoilun profiili on ollut väli-vuosina matalampi, hän sanoo.

"On oltu vaatimattomia maailmanval-loituksen suhteen ja on tyydytty vain kotimarkkinoihin. Nyt haetaan uutta tulemista."

Teollisuus ei ensi kädessä löytänyt Laura Partasta ja Arto Kankkusta, vaan he tekivät itse aloitteen, kun koulussa tarvittiin yhteistyökumppania harjoitustehtävään. reipas aloite johti esikois-tehtävään muotoilijana.

Artik-ruokailuvälineiden ensimmäinen ominaisuus, johon huomio kiinnittyy, on paino. Koko aterinsarja, myös haarukat ja lusikat, tehdään takomalla, valmistusmenetelmällä, jossa Sorsakoskella on pitkät perinteet. Veitset ovat kautta vuosien olleet taottuja.

Kokeilujen kautta esineiden painaviin varsinkin löytyi ovaali muoto, joka on miellyttävä kädessä ja mukava käyttää, muotoilijat perustelevat. teräksisten esineiden paino viestii arvokkuudesta.

Nanny Still uudisti paistinpannun

Hackmanin toinen kevään uutuuks-tuote on paistinpannujen sarja, jonka veteraanimuotoilija Nanny Still on suunnitellut. Belgiassa asuva Nanny Still vietti viime vuonna 45-vuotistaitelijajuhlaa laajassa näyttelyssä Riit-himäen lasimuseossa. Hackman kuuluu entuudestaan hänen kotimaisuun yhteistyökumppaneihinsa.

Panny-nimen saanut paistinpannu on suunnattu taitojoan hioville kotien har-rastajakokeille. se valmistetaan pin-noitetusta, valetusta alumiinista.

Pannun juju ovat kaksi kaatonokkaa, jotka toimivat myös höyryaukkoina, kun kansi on päällä. Ergonominen kahva ja vastakahva helpottavat kuumasn pan-nun käsittelyä. Pohja on paksu, jotta se takaisi hyvän paistotuloksen.

LEENA MAUNULA
(HS)

Suomalaistaiteilija voitokas Philadelphiassa

Suomalainen taitelija Marianne Falk on voittanut "The Weyerhaeuser Foundation Awardin" suurelle seinäpiirustukselleen, "Wall Paper Drawing" Philadelphiassa pidetyssä avoimessa "Power of Paper" -nimisessä kilpailussa, helmikuussa 1997.

Kyseiseen kilpailuun oli kutsuttu taitelijoita seuraavista osavaltioista: New York, Philadelphia, New Jersey, Delaware ja Maryland. Marianne Falkin työ valittiin parhaaksi 20:stä kilpailuun valitusta taitelijan työstä.

Kilpailu pidettiin Main Line Art Center galleriassa Philadelphiassa, jota Pennsylvania Council on the Arts tukee. Kilpailun tuomarina toimi Bernice Steinbaum, tunnettu newyorkilainen kuraattori ja Sohos-sa sijaitsevan Steinbaum-Krauss Gallerian johtaja.

Kuopioon ei suurmäkeä

Kuopion Pujolle ei rakenneta K-120 suurmäkeä. Kuopion kaupunginvaltuusto on hylännyt hankkeen äänin 30-29.

Päätös syntyi yli neljän tunnin keskustelun jälkeen. Asiassa käytettiin noin viisikymmentä puheenvuoroa.

Kaupunginhallitus esitti, että 14,2 miljoonaa markkaa maksavan mäen rakentaminen olisi aloitettu heti. Mäki olisi valmistunut ensi talveksi.

Hankkeen vastustus kasvoi, kun valtion osuus mäen kustannuksista jäi odotettua pienemmäksi. (Demari)

Sydämensiirrot Suomessa

SINI HARJUNMAA
HOLDEN, MA

Helsingin Yliopistollinen Keskussairaala - tuttavallisesti vain HYKS - kohoaa edessään suurena ja jyrkänä. Talo on minulle hyvinkin tuttu. Monasti olen käynyt tapaamassa siellä työskentelevää ystävää tai sukulaista. Kaksi lyhyttä rupeamaa olen itsekin ollut sen työntekijöiden listalla, kun kesälomillani olen saanut toimia pienen sisareni lomasijaisena.

Työkokemukseni HYKSissä rajoittui kolmannen kirurgian klinikan kansliaan. Toimin klinikan ylläkäärin sihteerinä, ja hoidin muutkin kansliaan kuuluvat tehtävät.

Tämä vasta "kypsällä iällä" minulle tarjottu kesätyö vei kyllä voiton niistä kymmenistä eri hommista, joita siihen mennessä olin tehnyt. Mikä parasta, sain esimiehekseni miellyttävän ja aina rauhallisen ylläkäärin, Suomen tunnetuimman ja etevimmän sydänkirurgin, professori Severi Mattilan.

Suomen ensimmäisestä sydämensiirrosta 12 vuotta

Nyt en kuitenkaan ole tulos- sa töihin, vaan tapaamaan kuuluisaa kirurgia, jolle moni on kirjaimellisesti menettänyt sydämensä, mutta saanut välittömästi uudemman ja ehomman tilalle.

Professorin kansliassa keskustelemme sydämensirroista, joita klinikalla on suoritettu jo kahdentoisia vuoden ajan. Todellakin, Suomen ensimmäinen sydämensiirto tapahtui HYKSissä 13. helmikuuta 1985 Severi Mattilan johdolla.

Tapaus sai tietenkin huomattavasti julkisuutta sekä Suomessa että muualla maailmassa. Valitettavasti tämä ensimmäinen uuden siirrän saanut potilas menehtyi kahden viikon kuluttua hylkimisreaktioon.

Sydämet aivokuolleita

HYKSin sydän- ja thorax-kirurgian klinikalla eli "kolmoskivillä" suoritetaan nykyään noin tuhat viisisataa sydämen ohitusleikkausta vuosittain. Tämän ohella pieni määrä potilaita saa uuden sydämen siirtoleikkauksessa.

HYKS on Suomessa ainoa sairaala, jossa sydämensiirtoja tehdään. Niiden määrä on riippuvainen terveen siirtosydämen saatavuudesta. Näitä saadaan ainoastaan aivokuolleilta potilailta, joiden sisäelimet ovat jääneet käyttökelpoisiksi.

Suomessa, samoin kuin USA:ssa, on yli kaksikymmentä vuotta hyväksytty käsite aivokuolemasta. Tämä

tarkottaa, että ihminen katsotaan kuolleeksi, kun aivot ovat pysyvästi vaurioituneet siinä määrin, että luonnollinen hengitys on lakannut. Päätöksen siitä, onko näin tapahtunut, tekee riippumaton neurologi.

Suomessa ovat sydämensiirrot olleet mahdollisia juuri "aivokuolema" -käsitteen ansiosta. Ruotsissa tilanne oli pikään vaikeampi, koska siellä katsottiin henkilön olevan kuollut vasta, kun sydän pysähtyi. Tämä vaikeutti suuresti sydämensiirtoja. Nyt tilanne on onneksi muuttunut.

Japanissa siirtoa ei hyväksytä lainkaan. Sen estää uskonnollinen näkemys, että ihmisen sielu on sydämessä. Niinpä eräs länsimaissa pitkään kierrellyt japanilainen kirurgi sai kokea yleisen halveksunnan ja menetti kaikki toimensa suoritetuun Japanin ensimmäisen ja ainoan sydämensiirron.

Siirtoaika ratkaiseva

Koska sydämensiirtoja voidaan vuosittain tehdä hyvin rajoitettu määrä, on HYKSissä tiukka kriteeri siitä, kuka hyväksytän sydämensaajaehdokkaaksi. Jottei annettaisi turhaa toivoa leikkausta odotaville potilaille, yritetään josta valita ne, jotka siirrosta eniten hyötyvät. Jonossa olla ei koskaan voi etukäteen tietää, milloin leikkaus tulee tapahtumaan.

Kun neurologi on todennut aivokuoleman, on joka taholla toimitettava nopeasti. Kriittinen on sydämen siirtoaika. Sen irrottamisesta saa kulua noin kolme tuntia siihen, kun se on jälleen sykkimässä, tällä kertaa vastaanottajan rinnassa.

Samanaikaisesti kun kirurgi ja hoitaja lähtevät noutamaan luovutettua sydäntä, otetaan välittömästi yhteyttä sopivaan vastaanottajaan. Vastaanottajan veriryhmän on oltava sama kuin luovuttajalla. Tämän lisäksi monen muunkin määreen on sovittava vastaanottajaan. Näistä esimerkkinä sydämen koko. Myös kudossopivuus testataan ennen kuin sydän siirretään.

Vastaanottaja valmistellaan leikkauksessa siirtoa varten jo ennenkuin luovutettava sydän on saapunut. Siitä hetkestä, kun terve sydän saapuu, on se tunnin sisällä sykkimässä uudella paikallaan.

Kansainvälisesti paras selviytymisprosentti

Kymmenen vuoden aikana, helmikuuhun 1995 mennessä, suoritettiin HYKSissä 172 sydämensiirtoa. Potilaita 78.5 prosenttia oli elossa vuoden kuluttua leikkauksesta ja 75 prosenttia vielä yhdeksän

Jutun kirjoittaja Sini Harjunmaa sydänkirurgin, professori Severi Mattilan seurassa tämän kansliassa Helsingin Yliopistollisessa Keskussairaala.

vuoden kuluttua. Tämä luku on huomasti parempi kuin kansainvälisen seurannan prosenttimäärä 39.

Yleisin sydämensiirron jälkeinen kuolinsyy on hylkiminen. Tähän meneshtyi HYKS:n kymmenenvuotisen seuran-

nan aikana kymmenen potilasta. Suomalaisen huomattavan korkean selviytymisprosentin vahvimmaksi syyksi Mattila esittää väestön homogeenisuuden. Tämä vähentää hylkimisreaktioiden riskiä.

Liikennelakko peruuntui

Suomen pääkaupunkiseudun joukkoliikennettä uhannut työnseisaus peruuntui viime hetkellä. Riidan osapuolet pääsivät sopimukseen viime viikon keskiviikkoamuna noin kello 3 eli vain tunti ennen kuin lakon oli määrä alkaa.

Lakolla uhanneet kuljettajat saavuttivat neuvotteluissa molemmat tavoitteensa.

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta YTV palauttaa kuljettajille vapaaseen matkustamiseen oikeuttavan henkilöstöilipun. Lisäksi liikenteen kilpailuttamisen pelisäännöt selvitetään YTV:n ja työmarkkinajärjestöjen välisissä neuvotteluissa syyskuun loppuun mennessä.

(Demari)

Turkulaiset kokeilivat autotonta päivää

Turussa vietettiin Kukan päivänä (13. toukok.) Kaupatorilla Päivä ilman autoa -tapahtumaa. Tarkoituksena oli saada autolijoita jättämään edes hetkeksi menopelinsä kotipihalle ja lähtemään liikkeelle kauniina päivänä muulla keinoin.

Osanottajat saattoivat tustua keskustan kehittämisen suunnitelmaan ja saivat tietoa liikenteen terveysvaikutuksista.

Tekosydän

Täällä Yhdysvalloissa on kehitetty apinan sydämen siirtämistä pienelle lapselle. Vaikkakin apinan sydämen voi siirtää ihmiseen ilman, että tulee välitöntä hylkimisreaktiota, on asialla toinekin puoli. Apinat saattavat kantaa ihmisille hengenvaarallisia viruksia, kuten HIV- ja Ebola-virusta, jotka sydämen siirtoleikkauksessa siirtyisivät myös ihmiseen.

Jopa sian sydäntä voitaisiin mahdollisesti käyttää siirränäisenä. Sian genetiikkaa pitäisi kuitenkin ensin manipuloida siirtämällä siihen ihmisen genejä niin, ettei siirränäinen aiheuta välittömästi hylkimisreaktioita.

Entä sitten täysin mekaaninen tekosydän? Siihen varmasti ollaankin menossa, vaikka HYKSissä ei vielä toistaiseksi hallintotasolla olla syytetty ajatukselle.

Nyt ollaan vielä aivokuoleman kautta luovutettavien sopivien sydänten varassa. Kuinka kauan, sitä ei kukaan tiedä. Toivon kuitenkin, että piankin saamme kuulla HYKSissä suoritetusta onnistuneesta tekosydämen asennuksesta.

Kansainvälinen mielenterveyskomitea koolle Helsinkiin

Suomeen saapuu heinäkuussa arvovaltainen naisjoukko, jossa saatetaan nähdä myös maamme ensimmäinen nainen Hillary Rodham Clinton.

Kyseessä on Mielenterveyden maailmanliiton yhteyteen perustettu komitea, johon on pyritty kokoamaan maailman ykkönaiset. He ovat joko presidenttejä, presidenttien puolisoita tai pääministeriteita.

Komitean tavoite on nostaa tietoutta mielenterveydestä ja saada eri maiden ykkönaiset kiinnostumaan ja sitoutumaan mielenterveysasioihin. Kokoukseen odotetaan paria kymmentä ykkönäistä pääasiassa Euroopasta. Lopullinen osajajalista selviää parin viikon sisällä.

Presidentti Ahtisaari täyttää 60 kesäkuussa

Suomen Tasavallan presidentti Martti Ahtisaari täyttää 60 vuotta 23. kesäkuuta. Merkkipäivän virallinen ohjelma järjestetään Helsingissä, kerrottiin tasavallan presidentin kansliasta viime viikolla.

Päivän ohjelmaan kuuluu mm. presidentti ja rouva Ahtisaaren tarjoama lounas valtiolla edustajille. Illalla ohjelmassa ovat valtioneuvoston järjestämä juhlaohjelma ja vastaanotto Kansallisoopperassa. Tilaisuuteen kutsutaan noin 1 300 vierasta. Konsertti televisoidaan suorana lähetyksenä.

Ahtisaari toivoo, että lahjojen ja kukkien asemasta häntä haluttaessa muistettaisiin Suomen Kulttuurirahaston (pankkitili 9360), Kansan Sivistysrahaston (pankkitili 9260) ja Svenska Kulturfondenin (pankkitili 9383) Martti ja Eeva Ahtisaaren rahastojen kautta. (AL)

Religion and churches in Finland

Historical background

The Middle Ages. Christian influences from both East and West reached Finland a thousand years ago. Missionary efforts on the part of the Western church were, however, stronger, and by the beginning of the 14th century most of Finland was under Swedish domination and the Roman Catholic Church.

The Catholic Church brought European civilisation to Finland. It united dispersed tribes into a single nation and provided an advanced system of administration. The church ministered to the destitute and infirm by maintaining houses for the poor and hospitals.

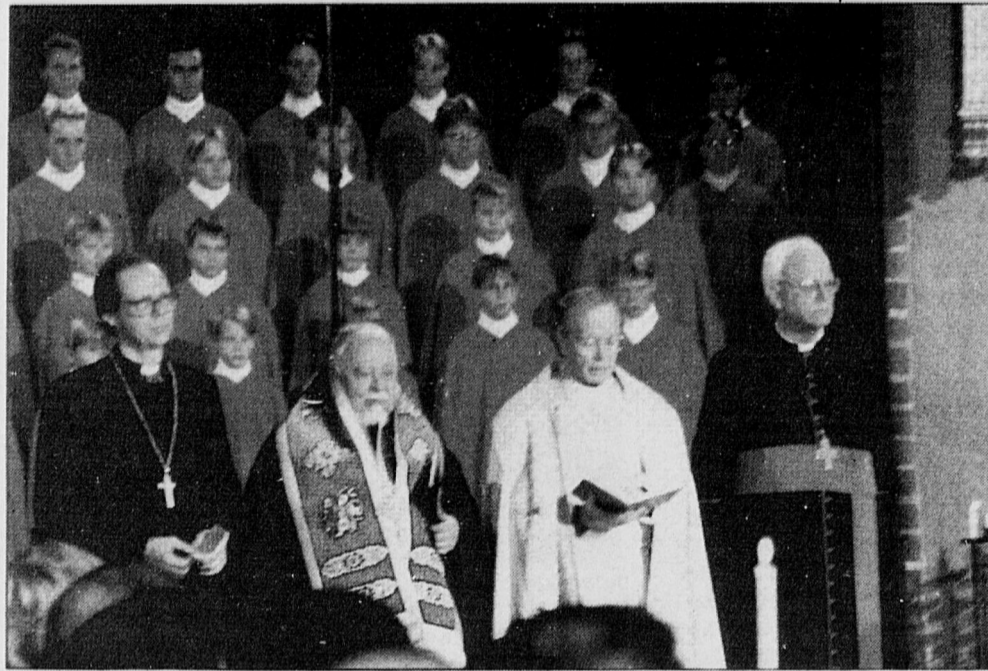
It fostered learning and the arts. Eighty stone churches, their frescoes, wood carvings, sacred relics, altar cloths and vestments remind us of the high standard of both Finnish and imported art. The church was responsible for higher learning and for teaching the common people as well.

By the end of the Middle Ages Finns had learned to live with the church and its sacraments. The Bishop of Turku was the most powerful man in medieval Finland. He also represented the Finns in the Royal Council of Sweden. Most of the 140 Finns registered at medieval universities embarked on their studies with the support of the cathedral chapter.

There were six monasteries in Finland during the Middle Ages. The Dominicans, who arrived during the period of conversion, built one in Turku in 1249 and another in Viipuri the following century. The Franciscans did not establish themselves in Finland until the 15th century; their monasteries were in Viipuri, Rauma and the busy harbor on the island of Kökar. *Saint Bridget of Sweden*, perhaps the most important religious personality of Scandinavia, founded an order for women, which included the convent established in Naantali at the end of the 15th century.

The Reformation. The Protestant Reformation reached Sweden and Finland by the 1520s. Its strength derived not from the people or the clergy but from the fact it was instituted by royal decree. One aspect of *Luther's* doctrine especially interested *Gustavus Vasa*: it entitled him to break the secular power of the church and transfer its income and property to the state.

The first step towards refor-

Hans Växby, Bishop of the Methodist Church of Northern Europe, Johannes, Archbishop of the Orthodox Church of Finland, John Vikström, Archbishop of the Evangelical-Lutheran Church of Finland and Paul Verschuren, Bishop of the Catholic Church of Finland at an ecumenical service for peace in Turku Cathedral, 1995.

mation was taken at the Västerås Riksdag in 1527. Unfortunately, culture suffered along with the financial position of the church since the only university in the realm was closed and schools went into a decline. Sweden accepted the *Confirmation of Augsburg* at Upsala in 1593. Lutheranism had become a state religion. It also guaranteed the unity of the realm and tolerated no deviation.

The Reformation severed all ties to Rome. The Pope's power was replaced by that of the King of Sweden, who stripped the church of its income and property. *Mikael Agricola* translated the New Testament into Finnish and created the written Finnish language. Divine services gradually became more Lutheran and were conducted in the vernacular. The monasteries were closed, and priests allowed to marry.

In the period of orthodoxy at the turn of the 17th and 18th centuries the church again had a similar cultural monopoly to that of the Middle Ages. The church preached loyalty to the state, instilled a strong sense of Christian morality in the people and taught the Finns to read.

Pietism, which emphasized the individual and appealed to the emotions, gained a foothold at the beginning of the 18th century. Based on pietism, traditional revivalist movements emerged at the beginning of the last century. These were Pietism, Evangelism, and Laestadianism. They have remained typical features of religious life in Finland.

Arising as they did during the first half of the 19th cen-

tury, these movements were opposed by both the state and the clergy. It was feared that they would cause political unrest and arouse Russian suspicions. The leading clergy also suspected that they opposed the established church and were spreading heresy. They were denied the right to assemble, and the movements of their leaders were restricted.

The 19th century. Swedish domination of Finland came to an end in 1809, when Finland became a Grand Duchy of the Russian Empire. Although the ruler was now an Orthodox emperor rather than a Lutheran king, the Lutheran Church remained the state church of Finland. The *Ecclesiastical Act of 1869* loosened the bonds between church and state and increased the independence of the church. The supreme decision making body of the church, the synod, was founded.

The church in independent Finland. Finland endured civil war before independence became a reality. Virtually the entire clergy supported bourgeois Finland. Ties between the church leadership and the organized working class remained distant, while the victors began to see the church as the protector of the legal order, the national tradition and Western culture. It was expected to foster moral citizens, loyal to the state.

The church as a pillar of the nation. The Winter War against the Soviet Union (1939-40) has been characterized a struggle for home, faith and fatherland. The church was a source of support and unity in this strug-

gle. The will to defend one's country had religious overtones. The administrative and financial independence of the church increased during the war with the establishment of the Central Fund of the Church (1941) and the Ecclesiastical Board (1944). Links with the labour movement were also improved during the Second World War.

The church took on new tasks after the war, for example family counselling. Other lay counselling expanded rapidly, as did work with young people.

In the sixties Finnish culture was shaken by migration from rural to urban areas, immigration, growing influences from abroad, the pluralistic image of the world conveyed by television, and the universal crisis of authority. The church, too, was branded undemocratic and conservative. From the 1970s on discussion of ethics and way of life and interest in religion have increased.

The position of churches and religious denominations

Up to the end of the last century every Finn had to belong to either the Lutheran or the Orthodox Church. It was not until the *1889 Act on Nonconformity Freedom of religion* was guaranteed in 1923. It granted citizens the right to freely found religious denominations or to remain entirely outside them. The state no longer affirmed the Lutheran faith, thereby assuming a neutral attitude to religion. The rights and duties of citizens do not depend on the religious

denomination to which they belong or on whether they belong to such a community at all.

Schools give religious instruction according to the confession of the majority of the pupils in the school. If at least three pupils belong to a particular denomination, their parents or guardians can demand instruction in that confession. Pupils who do not belong to any denomination study various world views, if their parents or guardians so desire.

The Evangelical-Lutheran Church of Finland has more independence vis-à-vis the state than the Lutheran Churches of the other Nordic countries. The legal status of the Evangelical-Lutheran Church is defined in the Constitution and in a separate Ecclesiastical Act.

In independent Finland the state has taken over some of the functions that formerly belonged to the church. Nevertheless, the Evangelical-Lutheran and Orthodox Churches still have duties that could in principle be performed by either the state or local government. The parishes keep local population registers of their members, and people belonging to other denominations and those listed on the civil population register are buried in the more than one thousand cemeteries maintained by the Lutheran parishes. The relationship of the Orthodox Church to the state is virtually the same as that of the Evangelical-Lutheran.

The Evangelical-Lutheran Church

Membership. In 1993 the Evangelical Lutheran Church of Finland had more than 4.3 million members, or 85.7 percent of the population, are registered with a parish.

Administration. The Evangelical-Lutheran Church comprises eight dioceses and approximately 600 independent parishes. The average parish has 7000 members, with the smallest parishes comprising only a few hundred members and the largest tens of thousands.

The church council is the supreme decisionmaking body in the parish. All confirmed members of the parish over the age of 18 have the right to vote and hold office.

The supreme decision-making body for the entire church is the synod, which determines the doctrines, policies

High School Finnish Studies:

Language learning in a technological age

by Marsha Pentti

On the first day of spring in 1997, Michigan's Upper Peninsula was a place where girls were playing hockey, snow banks were shoulder high, and high school students were studying Finnish. During my March visit, I had an opportunity to discover the unique Finnish language classroom for the Copper Country schools.

What I saw impressed me and gives hope that the future Finn Fests can be more than imports-from-Finland fests. For well over a decade I have heard conversations of concern about adolescents' weak interest in things Finnish (e.g. Project 34 has sought to increase "youth involvement").

However, Lempi, Kalle, Katja, Juuso, Matti, Nyyrikki, Toni, Helmi, Minna, Jaakko, Chukka-Maaria, Sorja, Johanna, Taavetti, and Sinikka showed me that American teenagers can be enthusiastic about the Finnish language as well as Finnish - also meaning Finnish-American - culture. Anyone interested in understanding how Finnish traditions can continue in the United States should be able to learn something useful from this thoughtful local educational program.

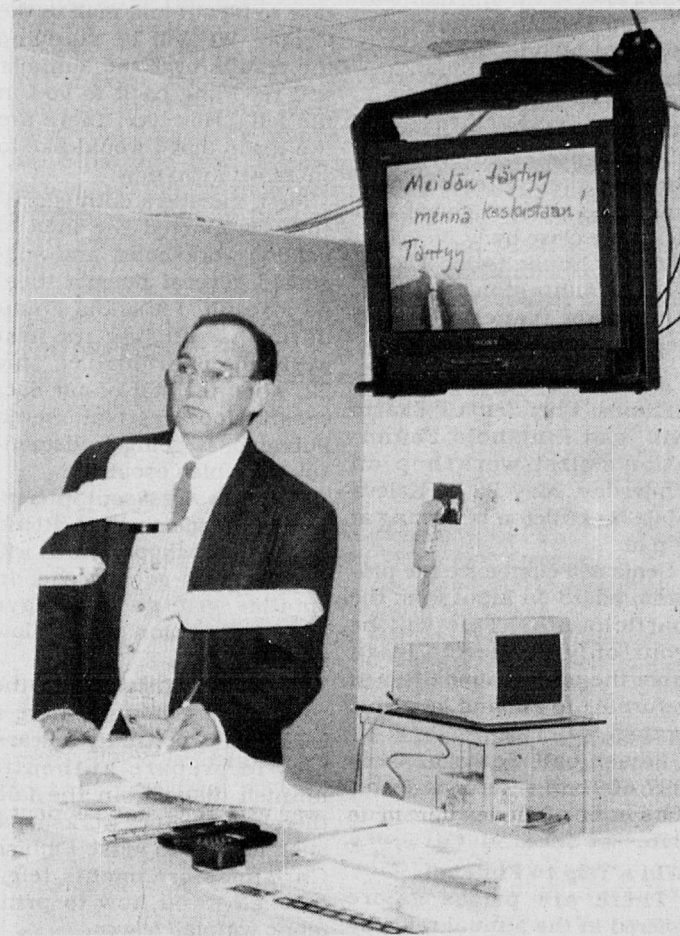
In fact, any second - or third - generation American Finn bemoaning the loss of *äitinkieltä* should visit Jim Kurtti's Finnish class in Houghton County. Students from the high schools of Hancock, Houghton, Lake Linden, Chassell and certain other area towns have the opportunity to study Finnish through an interactive telecommunications network system currently based at Houghton High.

In 1995-96 Hancock Principal Judy Raica, currently Michigan's Principal of the Year and herself of Finnish descent, realized local students' dreams of beginning Finnish studies (according to a 1994 curriculum additions survey) by hiring Jim Kurtti to work in Hancock where he had 21 students (most in Hancock as well as seven at Houghton and one at Jeffers). In 1996-97, 15 students now study Finnish (21 began in the fall with Finnish having the lowest attrition rate of any language course).

I met Jim Kurtti's class on March 20 and would like to share my observations of his classroom, a place very different from the Finnish classrooms I have known at Indiana University, the University of Minnesota, and Suomi College, even Helsinki yliopisto.

The Copper Country Inter-

mediate School District facilities. Imagine for a moment the modern interactive

Teacher Jim Kurtti writing on the overhead.

photos courtesy of Marsha Pentti

Jim Kurtti surrounded by students on and off screen.

classroom I saw. In sunny Houghton High, four television monitors were hanging above the head of six students on site.

Jim placed himself on a raised platform below four more television monitors where he performed a deft teacherly dance, moving between a fax machine, interactive television monitors, and microphones. This teacher rarely writes on a chalk board, rather he writes on a board that transmits directly to a television monitor.

Jim's tasks are challenging as he faces not only the students sitting before him but also six Lake Linden students on one screen and four Chassell students on another. This is a classroom where the teacher does not just walk around collecting papers, instead - accompanied by the ringing of a telephone - he pulls quizzes off the fax machine.

Jim clearly is adroit at what he does and loves teaching. A skilled educator, he manages to engage students eleven miles away from where he is standing, beginning conversations on screen as easily as those across the room. A Finnish Studies graduate of the University of Minnesota, who has also studied at the University of Helsinki (where we met 20 years ago this year), he is especially competent.

While Finnish language is the focus of the coursework (using the Maija-Hellikki Aaltio text, *Finnish for Foreigners*), Jim also introduces students to Finnish culture through various readings and guest speakers (like me). This semester the students decided to read the *Kalevala* (the Friberg translations gifted in the 1980s are being well used).

Before Christmas, Jim and his wife Debbie cooked up a *pitkujoulu* luncheon storm for the class serving several traditional foods: *leppäjuustoa*, *perunalaatikkoa*, *lantulaatikkoa*, *kinkkua*, *suolakalaa*, *joulullamppua*, *lhapulla*, *Kulta Katarinakahvia*, *piparkakkuja*, *riisipuuroa*, *joulutorttija* and *ntsua*.

Arjaleena Karstu talked to the students about how she grew up celebrating Christmas in Finland. Jim also explained the New Year's custom of divining the future through casting tin.

What teacher other than Jim Kurtti would manage such a lavish fest on a weekday in addition to working a full-time job as a juvenile court administrator?

Jim's energy is contagious, and his students are enthusiastic. They greeted me with happy *päiväds*. Perhaps they were hoping my presence would keep them from their dreaded quiz on ordinals (it didn't), but I really think they are thirsty for knowledge about Finnishness and are delighted to have the opportunity to take this elective course. From the keen interest I saw in their eyes, I would characterize them as eager learners.

The current students, listed with the Finnish names they each chose, are: Melanie Lampinen (Lempi), Charles Luoma (Kalle), Kristy McGarr (Katja or Kana Katja), Joseph Ruelle (Juuso), Matt Sturos (Matti), Wally Power (Nyyrikki), David Beaudette (Toni), Jenni Haataja (Helmi), Lanna Keranen (Minna), Jacob Limanen (Jaakko), Kristin Nichols (Kukka-Maaria), Tracy Kalliainen (Sorja), Christy Larson (Johanna), David Szyszkowski (Taavetti), and Dawn Schaaf (Sinikka).

I tried to find out why the students were taking Finnish, and an interest in "roots" seems to be the standard reason.

The Finnish-surnamed students indeed are one hundred percent Finnish (where else in the United States but the Copper Country would such purity remain true after approximately 150 years of Finnish settlement?). Even the non-Finnish-named students have a quarter to seventy five percent Finnish blood.

One student admitted interest "so that I can understand the jokes at home." Another student ignored administrative discouragement: "Last year I asked my principal if I could take Finnish through distance learning. He said 'Why Finnish? It's a useless language.' Try telling my grandparents that!"

This student and many others have found Finnish to have not only the reward of more intimate conversation with their relatives, but also the practical benefit of helping them better understand English grammar. Some students will even put their language skills to everyday use in Finland. One of the last year's class, whose brother is a student this year, is going in August to study in Finland at a Laestadian church school.

One of the *toiskieliset* also has a good reason to study. Nyyrikki is going to Finland this summer to visit his close

turn to LANGUAGE page 13

Finnish music concert

Trumansburg, NY • June 14

TRUMANSBURG, NY - A concert of Finnish music will be presented on Saturday, June 14 at 8 p.m. at the Trumansburg Conservatory of Fine Arts in Trumansburg.

Featured will be the Sil-lan-pää family from Lahti, Finland. Returning after their 1995 tour of this area, the group consists of Seppo Sillanpää and his teenage daughters Jemina and Selina with their triple Finnish fiddling and vocals.

Also performing will be the duo Nordika consisting of Niles and Debbie Hokkanen from Winchester, Virginia.

With Niles on mandolin and his wife Debbie on accordion and fiddle, they will entertain with Finnish music from ancient to modern.

Rounding out the evening from the Ithaca area will be Richard Koski and the Crumtown Ramblers.

Admission is \$5 per person at the door. Ages 16 and under will be admitted free of charge.

The Conservatory is located on the corner of Congress and McLallen Streets, behind the bank in Trumansburg. For more information, phone 607-387-4854.

Rangers into final 4; Mighty Ducks blanked

Assisted greatly by Esa Tikkanen's clutch playing, the New York Rangers took the measure of the New Jersey Devils 4 games to 1 in the semi-finals on the National Hockey League Stanley Cup playoffs. They advance to the final round of four. Tikkanen scored his seventh goal of the playoffs in helping to wrap up the series with a final game score of 2-1.

Meantime, despite spirited playing by Teemu Selänne, the Anaheim Mighty Ducks were goose-egged 4 games to 0 by the Detroit Lions in their semi-final matchup.

It was not as lopsided as the

final results indicate as Detroit had to go into overtime in three of these four games to pull it out, with one game going into three OT periods and another for two. Tikkanen did have 7 goals and 3 assists during the playoffs and veteran team mate Jari Kurri had one goal.

The Philadelphia Flyers, who have a Finnish player named Niinimaa, took Buffalo 4 games to 1 and will face the Rangers in the final round 4. The Western division teams in this stage of the playoffs will be the Colorado Avalanche and the Detroit Lions.

Harri Siitonen

Finlandia Foundation

Boston Chapter

Annual Summer Picnic

Before going to the *kesälatumille*, Finlandia Foundation is having its traditional summer picnic at Viola Ray's house in Gloucester on Sunday, June 8, beginning at noon. In case of inclement weather, the rain date is Sunday, June 15.

Please bring your own picnic lunch, lawn chairs, and any games or sports equipment you'd like.

If you like to swim, come prepared because there are at least two beaches nearby. Plum Cove and Folly Cove are only a mile away in Ipswich. If you'd prefer to meander through the center of town, you'll find antique shops and lots more close by.

Viola's house is located at 1133 Washington Street in Gloucester (Lanesville) and her phone is 508-283-9409.

Finnish Cooking Workshop

Finnish Chef Senja Pulkamo will lead Finlandia Foundation's first workshop on Thursday, May 22 at Kaleva Maja in Littleton beginning at 7 p.m.

Senja will customize the program based on input from the participants. This will be your only chance to learn from the pro because Senja is returning to Finland later this spring!

Please call Senja at 508-897-6691 to reserve a space. The cost of the program is \$15.

Win a Trip to Finland!

There are prizes galore offered in the annual raffle by Suomi Koulu of New England. You could win a trip to Finland from Finnair or a weekend at the Intercontinental Hotel in Helsinki. For your chance to win these or one of the many other prizes, please call Liisa Rosetti at 617-863-0030. Tickets are \$3 each or five for \$12. The raffle will be held on June 7 at Suomi Koulu's *Kevätjuhla*.

Message from the President

"The last Sunday of April was a beautiful sunny day, therefore, I need to thank all of you who came inside for our Finlandia Foundation meeting.

"It was our pleasure to welcome Brig. General Timo Sahi, Finland's Surgeon General of Defense Forces, and his lovely wife Sini back to Boston, which they called their second home. He gave an interesting talk about the state of health in the Finnish Armed Forces and the Finnish defense policy after Fin-

land joined the European community.

"According to Brig. General Sahi, the Finns are not interested in joining NATO. Finland will stay an independent and neutral country along with Sweden.

"Our chapter's membership survey had a huge response; special thanks to all the active members who took the time to fill out and mail in the forms. We will be studying the results over the summer and reporting back to you in the fall. However, there are two items that I would like to share with you now.

"First, members enthusiastically supported the idea of holding workshops, and suggested several possibilities. As a result, Finlandia Foundation is offering its first workshop on Thursday, May 22, when the star of our successful food festival, Senja Pulkamo, is going to demonstrate Finnish cooking.

"There is significant interest among the members to attend various workshops, which will enable us to get together in smaller groups and have more interaction with fellow members.

"All the participants in the cooking workshop will have a hands-on opportunity to learn how to prepare authentic Finnish dishes. In the fall, there will be other workshops, such as how to make Finnish Christmas ornaments (e.g., *himmelt*) and how to print fabric with fall leaves.

"Second, there is still overwhelming interest in the development of a cookbook. Because it is a chapter cookbook, I ask you to please take the time to mail in recipes of the dishes you would like to share with the rest of us. The cookbook needs to be a mutual effort, and all of us have at least one favorite dish or goodie.

"Hyvää kesää kaikille jäsenille!

"Have a wonderful summer!"
Saana McDaniel

Paljon Kiitos

"The Finlandia Foundation Hospitality Committee would like to thank the many members and friends for the extraordinary support it keeps receiving by providing the tasteful delicacies at each meeting. It has been rewarding to learn of the many talents and excellent bakers and cooks we have among ourselves. 'The proof is in the pudding.'

"Each month the table is laden with lovely and wholesome home-baked refreshments. It's particularly nice to see so many people carry on the tradition of preparing Finnish delicacies such as *Karjalan piirakat*, *joulutortut*, *sima*, *kotikalja*, *kahvipulla* (*riisu*) *rullatorttu*, etc. Thank you very much everyone! We're having fun!"

Maija Mård and
Anneli Johnson

Kiitos to the following members who provided refreshments for the April meeting: Elena Brink, Evelyn Craaybeck, Mariann Cygnel, Patricia Janson, Mary Johnson, Kirsti Kettunen-Belle, Nancy McKay, Viola Ray, and Carol Sampson.

Lending Library

Finlandia Foundation is pleased to announce an addition to its lending library. Wainö T. Ray recently donated a copy of his autobiography, *A Young Finn on Cape Ann*. The book is about his earliest memories of childhood days in Lanesville during the 1920s and '30s. If you would like to borrow Wainö's book or any of the others in our library, please contact Susan Alatalo in Acton. Susan brings a selection of books to the chapter meetings or you can call her at home at 508-263-4849.

In Memory of Greta Milius

We note with sorrow the recent passing of Greta Milius, 91, a Finnish soprano. Greta, with her Estonian husband Leonid, often appeared at Finlandia Foundation's annual spring concerts and happily sent many of her students to sing at our meetings.

Greta and her husband fled the Russian Revolution and then the Nazis during World War II and eventually settled in Sweden. They later emigrated to Massachusetts. Their lives are chronicled in the biography *Music was Our Passport* by Lydia Thayer.

Calendar of Events

May 22 - Cooking Workshop, 7 p.m., Kaleva Maja, Littleton.

June 7 - Suomi Koulu's *Kevätjuhla*, 12-2 pm, Kaleva Maja, Littleton.

June 8 - Summer Picnic, 12 noon, 1133 Washington St., Gloucester.

June 21 - Juhannus Celebration, 10-3, Swedish Home

turn to BOSTON page 12

Spring Dance

Saturday, May 24 • 8 p.m.

at

Aura Hall

Voluntown, CT

Music by Ed Hendela

Admission \$5.00

Refreshments available

Everyone is welcome

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION
AND/OR
ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Turku, Finland

President Clinton thanks for Nurmi statuette

John O. Virtanen, chairman of the Paavo Nurmi Heritage Society Inc., has received a thank you from President Bill Clinton for the Paavo Nurmi statuette he received while in Helsinki for the summit with Russian president Boris Yeltsin.

President Clinton writes, "Thank you very much for the statuette of Paavo Nurmi, which Ambassador Shearer forwarded to me. I was delighted to receive this wonderful memento from my visit to Finland. I appreciate your thoughtfulness and hope you will share my best wishes with everyone at the Paavo Nurmi Heritage Society."

Virtanen presented the statuette to Clinton in commemoration of the Paavo Nurmi centennial this year. Nurmi, who died in 1973, was born June 13, 1897.

The statuette was sculpted by the late Wainö Aaltonen.

Singins Strings concert to benefit Finland tour

MINNEAPOLIS, MN - On Saturday, June 14, at 6:30 p.m., the Twin Cities Finnish community will have an excellent opportunity to hear Helina Pakola's Singing Strings perform a benefit concert at St. Timothy Lutheran Church in St. Paul.

In addition to their usual repertoire of light classical and Finnish music, the Singing Strings will perform several Finnish folk dances, Helena Pakola's sister, concert pianist Hilpi Leino-Kantola, will join the Singing Strings as accompanist. The concert will be suitable for all ages, but children are especially invited to attend.

Joining the Singing Strings for this performance will be soprano Eeva Savolainen, a graduate of Sibelius Academy in Helsinki and at Tampere Conservatory of Music. She is a former member of the Dale Warland Singers and also studied at the San Francisco Conservatory of Music.

The Singing Strings are a group of young musicians (ages 7-19 years) who have studied the violin under

turn to SINGING STRINGS page 11

*****
"Be Tame Or Go Wild"
 *****
 • All Types of Perming
 • Precision Haircutting
 • Tinting
 • Highlighting
 • Waxing
 • Ear Piercing
 *****
MANE STREET SALON
 *****
 MEN • WOMEN • CHILDREN
 • Walk In or By Appointment
 • Always a Senior Citizen Discount
 *****
Mallie Ahoranta, owner
SUOMEA PUHUTAAN
 *****
632-5002
 8 Corners Street, Gardner
 PAUL MITCHELL SIGNATURE SALON
 *****

Ashby, MA

House tour to include Finnish residence

The Ashby Historical Society is having a house tour and dinner on June 7, from 2 - 5 p.m. when the ham dinner begins at the Maja Hall, on Erickson Road.

Five houses, the Congregational Church and the pre-revolutionary cemetery are on the tour.

In recognition of the Finnish population that settled in Ashby after the turn of the century, a cottage that dates back to 1826 will be featured. In the early '40s, the Lehtola family moved in, and "finished" the home with murals, hand-painted from Finnish scrolls, built in beds and constructed a sauna in the back yard which will be open for the tour.

The home is owned by John Okerman and his family. John has Finnish roots.

Reservations must be made

to insure dinner seating. A check for \$10 may be sent to the Ashby Historical Society, P.O. Box 90, Ashby, MA 01431 or for further information, call 508-386-7058 or 342-5902.

Ashby Historical Society

Santa Fe, NM

New painting by Eric Aho

New paintings by Eric Aho, of Putney (VT), are currently on exhibit at The Munson Gallery, 225 Canyon Rd. The exhibit opened May 11 and continues through May 23.

Correction

Due to a typographical error, last week's Kalenteri gave a wrong date for the concert in Brooklyn (CT) by violinist Simon Kodurand.

The correct date is May 23, this Friday. The concert is at St. John Lutheran Church, Rt 6, and begins at 7 p.m.

Max Engman to discuss early years of Finnish republic

MINNEAPOLIS, MN - The Twin Cities Chapter of the Finlandia Foundation announces a lecture to be given by Max Engman, current holder of the Government of Finland and David and Nancy Speer Visiting Professorship of Finnish Studies. This lecture will occur on June 6 at 7:30 p.m. at the International Institute in St. Paul. FACA will co-sponsor this event with Finlandia Foundation.

Prof. Engman will lecture on the subject of Finland after 1917, the early years of the Republic. He will consider the question of why Finland was able to make a successful transition into a republic formed out of the ashes of the Russian Empire. He will consider how Finland's situation was considerably different than that of other new Baltic

area republics like Estonia and Latvia. Why was Finland better equipped to deal with statehood? How did those conditions help Finland when the events of World War II began to unfold?

He will illustrate his lecture with slides. An open discussion period with the audience will follow the lecture. A coffee served following the lecture will permit people to continue the discussion with Prof. Engman more informally.

Everyone is welcome. The evening should provide a good opportunity to become more familiar with the political and cultural questions that created and supported the success of modern Finland as a state in 20th C. Europe.

FACA News

Kalenteri

CONNECTICUT

- May 23 - Violin/piano concert featuring violinist Simon Kodurand, 7 pm, St John Lutheran Church, Rt 6, Brooklyn.
- May 24 - Spring Dance, 8-12 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Ed Hendela. Sponsored by Aura Seura.
- June 2 - Aura Seura meeting, 6:30 pm, Aura Hall, Voluntown.
- June 5 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 7 pm, Finnish Hall, Rte 169, Canterbury. Coffee social 6 pm.
- June 7 - Annual Spring Dance, 8 pm, Finnish Hall, Canterbury. Music by Hannu & Mark Makipuro and Evan Bellman. Coffee & refreshments available. Everybody welcome. Sponsored by FAHS.
- June 24 - Farttit Folkdancers from Turku, Finland, 8 pm, Aura Hall, Voluntown.
- June 28 - Annual Chicken Barbecue, 4-6 pm, Aura Hall, Voluntown.

KENTUCKY

- June 14 - Ameriikan Poijat at the Great American Brass Band Festival, Danville. Parade, 11 am; concerts at 2 & 4 pm. For more info: 606-236-4692.

MASSACHUSETTS

- May 22 - Finnish Cooking Workshop with chef Senja Pulkamo, 7 pm, Kaleva Maja, Littleton. Reservations: 508-897-6691. Sponsored by Finlandia Foundation-Boston Inc.
- May 24 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Dori Wells. Sponsored by FACS.
- May 27 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St Church, 264 Elm St, Fitchburg.
- May 29 - Scandinavian Dance Class, 7:30 pm, Viking Club, 410 Quincy Ave, Braintree.
- June 3 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm Elm St Church, Fitchburg.
- June 4 - Kalevaiset Civic Association annual meeting, 6:30 pm, Fort Pond, Littleton. Coffee at 6.
- June 7 - Suomi-koulu's Kevätjuhlat, 12-2 pm, Kaleva Camp, Littleton.
- June 10 - Finnish Golden Age Club annual dinner, 1 pm, Elm St Church, Fitchburg. Tickets available from Armas Kaukoranta.
- June 14 - Midsommarafton Bal, 7:30 pm, Viking Club, Braintree. Tickets (deadline June 9): 471-1999.
- June 15 - Midsommarfest, Viking Club, Braintree. Chicken bar-b-que tickets (deadline June 9): 472-8922.
- July 4-6 - 91st Finnish Summer Festival, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by FACS.
- Oct. 31-Nov. 2 - Finn-Funn Weekend, Royal Plaza Hotel, Rt 2, Fitchburg. Hosted by the Finnish American Club of Rutland. For more info: 508-886-6202.

MICHIGAN

- June 8 - Hoijakat Folk Dancing, 3:30-6 pm, Finnish Center, 35200 W Eight Mile, Farmington Hills.
- June 10 - Ameriikan Poijat Concert/Dance, 7 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- June 14 - Finnish-American Society of West Central Michigan Juhannus celebration, 2 pm, home of Sadie & Wes Kempainen, 2504 Chippewa Trail, Hasting. For more info: 616-948-8358.
- June 17 - Finnweavers workshop, 9 am-2:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

- June 6 - Lecture by Prof. Max Engman on the early years of the Finnish republic, 7:30 pm, International Institute, 1694

MINNESOTA

- Como Ave, St Paul.
- June 8 - Sisu Heritage Summer Festival, 10 am-4 pm, Timber Hall, Highway 21, Embarrass. Homestead bus tours, music, Finnish food, pesäpallo, Sisu Tori.
- June 14 - Helina Pakola's Singing Strings in Concert, 6:30 pm, St Timothy Lutheran Church, 1465 N Victoria St, St Paul.
- June 22 - Salolampi Open House and Silent Auction, 1-4 pm, Salolampi Finnish Language Village, Turtle River Lake, Bemidji.
- Aug. 2 - Finnish Day, 10 am, Ironworld Discovery Center, Chisholm. For more info: 800-372-6437.

NEW JERSEY

- May 24 - Walter Eriksson Musikfest '97, 11 am-4 pm, Vasa Park, Budd Lake. For more info: 516-868-7290.
- May 25 - Walter Eriksson Musikfest '97 continues, 11 am-4 pm, Vasa Park, Budd Lake.
- June 21 - 9th Annual Midsummer Celebration, County College of Morris, Randolph. For more info: 201-262-4074 or 201-848-1198. Sponsored by SAHS.

NEW YORK

- May 24 - Johanna Grüssner Band, 9 pm-midnight, Cornelia Street Café, 24 Cornelia St, Greenwich Village, New York. Reservations: 212-989-9319.
- June 14 - Finnish Music Concert - three bands: Seppo Sillanpää Family, Nordika and Richard Koski & The Crumtown Ramblers, 8-11 pm, Trumansburg Conservatory of Fine Arts, Trumansburg. For more info: 607-387-4854.
- June 22 - Finlandia Foundation NY Metro Chapter annual picnic, Williams Lake Resort, Rosendale. For reservations, contact Juha Makipaa, 5 Charlotte Rd, Fishkill NY 12524. Bus transportation from Brooklyn & Manhattan available; call 718-892-2712.

NORTH DAKOTA

- June 19-22 - FinnFest USA '97, All Seasons Arena, Minot. For more info: Minot Convention & Visitors Bureau, 2400 SW 10th St, Minot ND 58701. Tel. 701-857-8206 or 800-264-2626.

OHIO

- June 11 - Ameriikan Poijat concert, 7:30 pm, Zion Lutheran Church, Fairport Harbor. Ticket info: 216-354-3228.

PENNSYLVANIA

- June 8 - Annual gathering at site of First Finnish Settlers Monument, Crozer Park, Chester. Wreath laying 2 pm. Dinner (reservations 302-368-1001) 3:30 pm at Corinthian Yacht Club, Essington. Sponsored by Finnish Americans in Delaware Valley.

VIRGINIA

- May 24 - Performance by Nordika (Niles & Debbie Hokkanen), 11 am-12:30 pm, New Town Heritage Festival, downtown, Stephens City. Free admission.
- May 25 - Finnish folk music played by the Seppo Sillanpää family, 2-5 pm, Satisfied Mind Coffeehouse, 11 South Loudoun St, Winchester. More info: 540-665-0855.
- May 27 - Finnish Music Concert featuring Seppo Sillanpää family from Finland and Nordika (Niles & Debbie Hokkanen), 7-9 pm, Unitarian Universalist Church, Rte 11, Stephens City. More info: 540-665-8989 or 540-722-9429. Note correction in Rte #.
- May 28 - Finnish Fiddle Workshop with Seppo Sillanpää from Finland, 7-9 pm, Blind Faith Enterprises Music Store, 148 North Loudoun St, Winchester. For more info: 540-722-9429.

Events subject to change without notice

News from Finland

Finland's prime minister Paavo Lipponen.

Lipponen wants jobs for women hints at tax arrangements

Finland's prime minister Paavo Lipponen (SDP) says employment will improve among women when the general economy improves and the domestic markets become livelier.

He said in a speech at Nokia there was much to be done in future economic policy to improve employment among women.

He said this concerned, among other things, increasing the number of jobs in the service sectors through tax measures.

Tax reliefs for low-income earners should be continued and ways should be sought to change employers' payroll costs and value added tax VAT, he said.

But Lipponen, chairman of the SDP, did not promise any overall tax cut.

He said any tax reliefs must be financed by shifting the weight of taxation so that revenue for the public economy and for the social security funds can be ensured.

(STT, Hufvudstadsbladet)

Finnair may employ steel cuffs to control rowdy passengers

The Finnish national airline Finnair may start to employ steel handcuffs to fasten rowdy passengers to their seats. On some earlier occasions, plastic cuffs and ropes have been used.

A Finnair security official recently told reporters in Helsinki metal handcuffs may be necessary after a rise in the number of incidents on the company's flights.

Other carriers, including British Airways and U.S. airlines, use steel cuffs.

Some unruly passengers who had been tied with rope on Finnair flights had managed to get loose by cutting it - or having it cut - with a penknife.

In 1996, Finnair recorded 155 incidents - one third caused by inhabitants of the former Soviet Union, one third by people from other countries and one third by Finns.

There had been 206 cases of smoking despite a ban.

(STT)

Government tells Parliament EMU accession is better option

The Finnish government, as expected, adopted an affirmative position on entering in the third stage of the European Union's planned economic and monetary union - EMU III - in its report to parliament last week. Staying back in the ERM 2 (the exchange rate mechanism arrangement in which EU member states can remain prior to entry to EMU III) was the worse option in the government's opinion, while a return to a floating currency was not even spoken of (Finland is tied to the EU exchange rate mechanism, ERM).

Finland's minister of finance Sauli Niinistö (Coalition), addressing parliament, painted a horrific picture on Thursday of what would happen if Finland were even to think seriously of allowing the markka to float freely - it could be seen as implying that Finland was no longer even aiming at maintaining a low rate of inflation.

"The Euro-area would offer our national economy greater effectivity, long term stability and an opportunity for Finland of consistent influence in the development of the European Union," the report says.

It is the view of the government that membership of the EMU would result largely in benefit; and that any threats, too, would be greater outside the EMU than inside it. Nor would the forest industry sector, either, find things to be easier outside the EMU, the government says.

(HS, STT)

Finland government wins vote of confidence

The Finnish coalition government headed by Paavo Lipponen, chairman of the SDP, won a 126-54 motion of confidence in the 200-seat parliament last week.

The vote followed an interpellation - a motion testing confidence in the government - that was put by the opposition Centre Party on the grounds that the government's policies were dividing the nation both socially and regionally.

The ruling coalition contains Social Democrats, conservatives, Greens and members of the Leftist Alliance and the Swedish Party.

The agrarian-anchored Centre Party is the biggest group in opposition and was the leading party in the preceding coalition government based mainly on centrists and conservatives.

(STT)

Finland in background role in Russia-Estonia solution?

Russia and Estonia have agreed to hold negotiations about problems in their bilateral relations.

The negotiations will be opened at technocrat level early in June, and, if everything goes well, there will be a conference between their ministers for foreign affairs next autumn and also a specific treaty between the two countries.

Finland will assist with its good offices without acting as a mediator, and without directly participating in the negotiations, Finland's prime minister Paavo Lipponen (SDP) said last Tuesday after returning from Moscow where he discussed the matter with Russian prime minister Viktor Chernomyrdin.

Chernomyrdin had promised that Russia was now intent on improving its relations with the Baltic states - Estonia, Latvia and Lithuania. The aim is specifically at an agreement with Estonia.

What Finland's role is to be in this connection has not been disclosed.

However, it is thought by well-informed sources that it may make a very considerable contribution despite remaining in the background. Quite a lot of preparatory work has already been carried out at Finland's ministry for foreign affairs.

(Hufvudstadsbladet)

White-collar unions propose 35-hour week

The STTK federation of white-collar general workers unions proposes that the number of working hours be reduced by 12.5 percent without a reduction in pay.

The maximum working week would thus be reduced from 40 hours to 35 hours. If there has been agreement at local level on a shorter week (than the 40 hours), this too should be reduced by the same amount.

Esa Swanljung, chairman of the STTK, emphasised at a news conference last week that the proposal to reduce the number of working hours was intended as "the basis for talks". It was, consequently, not a demand for the negotiations set for next autumn on the national settlement.

The STTK seeks a two-year national settlement including tax reliefs for average incomes, an overall percentage raise in the early part of 1998 and, in each of the two years, locally agreed systematic and women's pay amendments.

(HS)

Nokia will stay

Finland's Nokia - like Sweden's Ericsson - has given intensive thought in the past year or two to whether it would be sensible to keep its headquarters in such a high tax country as Finland. But the conclusion, eventually, was that there was no reason to move away.

Ericsson announced recently that it would decide during the summer whether it would move its headquarters out of Sweden.

Ericsson says that it is impossible to attract foreign workers to Sweden because of tax reasons.

The biggest Finnish problem for Nokia is the high rate of tax on people of middle income.

(HS)

BOSTON

from page 10

for Scandinavians, 206 Waltham Street, Newton.

Sept. 11 - Board of Directors, 8 p.m., Liisa Chanoff's, Marlboro.

Sept. 28 - Chapter meeting, 3 p.m., Arlington.

Oct. 9 - Board of Directors, 8 p.m., Julie Laukkanen's Winchester.

Oct. 26 - Chapter meeting, 3 p.m., Arlington.

Oct. 30 - Board of Directors, 8 p.m., Saana McDaniel's, Arlington.

Nov. 29 - Finnish Independence Party, Lexington.

For more information on Finlandia Foundation and its programs, call Saana McDaniel at 617-648-4171.

Finlandia Foundation-Boston

SINGING STRINGS

from page 13

Helina Pakola at her Evergreen School of Performing Arts, in Virginia, Minnesota. Pakola, who studied at the Sibelius Academy of Finland, teaches the violing using the Suzuki method. In addition to mastering the violin, the students are exposed to Finnish culture, music, language and dance.

Due to their reputation developed over the past 14 years, the Singing Strings have received official invitations to perform this summer at the Kaustinen Folk Festival, Ivalo Folk Festival, Int'l Doctors Concert at Savon-

linna Opera Festival, Seinäjoki (Virginia (MN) Sister City), the Gala Event in Helsinki for Suomi-Seura, and a Benefit Concert with Eeva Ahtisaari (wife of the President). These organizations will be covering all the costs for accommodations and transportation of the Strings while in Finland.

Also, a personal invitation from world reknown jewelry designer Eila Aarikka has been extended and accepted by the Strings to perform at her daughter's wedding, a highlight of the Helsinki social season.

While some expenses will be taken care of, this young group of violinists will need to raise \$1,400 each for their upcoming concert tour. A freewill offering will be taken at the concert and all money will go to the Singing Strings.

St. Timothy Lutheran Church is located at 1465 North Victoria Street in St. Paul (not far from Como Lake). FACA will provide coffee and pulla afterwards. For more information, or if you are interested in helping to serve coffee, please call Julie Pinomaki at 645-4985.

FACS News

LANGUAGE

from page 9

friend, last year's exchange student from Finland.

In fact, all the students hope to visit Finland. When I talked to the class I tried to get them to consider how lucky they are that Finland is much closer in 1997 than it was when I was in high school in the 1960s. In those "cold war" days, Finland was a distant place visited mainly by second-generation Finns on grand, long-planned commemorative visits via charter flights.

I recall my own first trip, traveling by foot into the deep Menkijärvi woods to my maternal grandmother's home farm, still a working horse and loom place, where her returned emigrant brother greeted me with a *gutmorningla*.

Today students like Jim's can reach Finland in minutes on the internet. Nyirikki can e-mail his Finnish friend daily, and his classmates can catch a flight at the Houghton County Airport to make easy connections to Vantaa Airport. All of these Copper Country students will one day walk on the streets of Helsinki; and, thanks to their Finnish-language training, they will be ready for conversation when they arrive.

Jim is carving new territory by teaching Finnish at the high school level. While post-secondary teachers can often easily locate teaching materials, the high school Finnish language teacher can expect long searches. Jim, for example, has been trying for months to locate a copy of the film *The Milky Way*. He also would enjoy hearing from interested readers. If readers know of other high school Finnish teachers or would simply like to contact Jim, e-mail him at jkurtti@ccisd.k12.mi.us or write him at Box 593, Houghton, MI 49931. Readers might also like to thank Judy Raica for her energy in implementing the program; she can be reached at Hancock High School, Quincy St., Hancock MI 49930.

Hancock would like to expand the Finnish program to two years of instruction. For now, Jim, however, can only teach on his lunch hour. It is a shame that he cannot be a full-time educator because he is a gifted classroom teacher who not only can relate well to his adolescent students but who also is a well-trained scholar.

Whenever I worked on projects for museums such as the Smithsonian and Michigan State, I would ask Jim for advice in finding informants. The depth of his knowledge about things Finnish never ceased to amaze me. Many readers will know him best as a genealogist specializing in Finnish Americans living in the Upper Midwest. In the distance-learning classroom he has evidenced new abilities as a caring and capable teacher.

I hope American Finns interested in continuing the use of Finnish in the American setting will contact him wishing him well in his hard work and congratulate him on his skillful practice. Jim is owed many thanks for his willingness to take on the demanding practice of secondary language teaching, for having found a place in his busy life for his many students, as well as for having devoted his many energies and abilities to serving the Finnish community through providing proficient Finnish studies teaching in an area of the country where it was sorely needed.

Perhaps other communities have the resources to consider a similar program, remembering that the teaching rather than the technology is basic to a good program. This Michigan program uses technology to overcome the obstacles of a scattered, small student population. However, the CCISD program's essential effectiveness comes from its daily intervention in students' lives. For this reason, such study can be translated into a true shaping of identity and community strength.

Celebratory programs, such

as FinnFest, and summer programs, such as Salolampi, certainly are useful in providing moments of access to identity issues; but only with regular expression will Finnish identity remain a visible force in American life. Constancy of the high school program will strengthen the maintenance of Finnish traditions in the Copper Country.

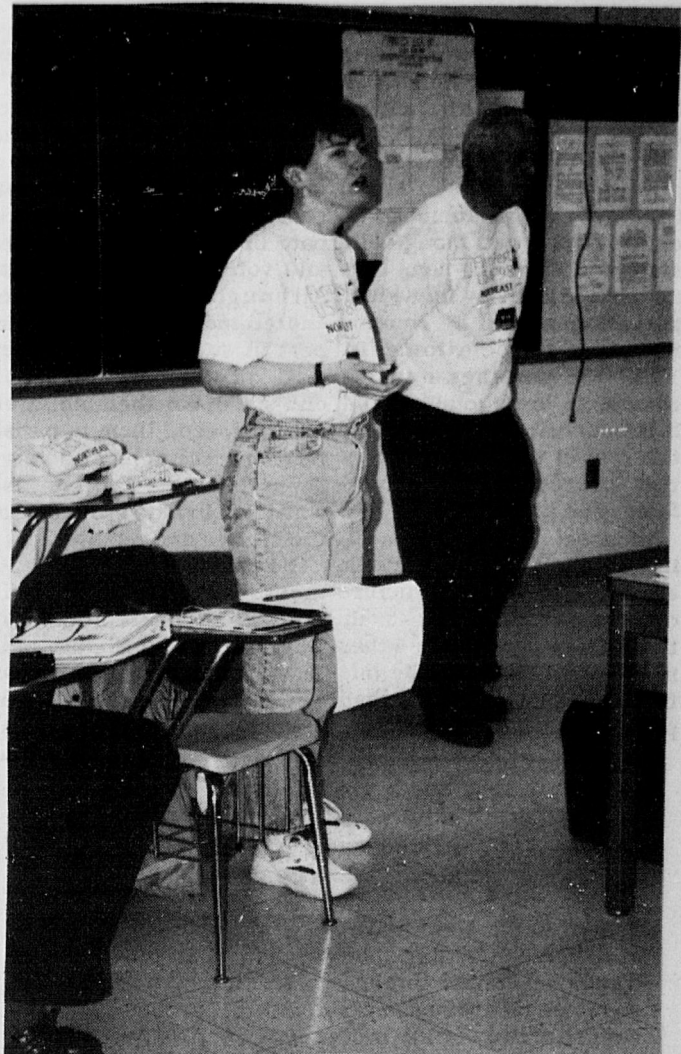
Such a program was lacking in the area since Suomi College was only sporadically offering effective Finnish instruction. Other communities might have the resources of a willing teacher to encourage a school to commit to a Finnish program because principals trained in foreign language education, like Raica and unlike the other discouraging Michigan principal, recognize that training in any language strengthens native skills.

A culinary P.S.: Jim brought me out to lunch after Finnish class. Since the 1960s I've been searching the U.S. for good Finnish sourdough bread and *karjalanpiirakkoita*. I'm happy to report that I have finally found them at Mr. and Mrs. Pekka Karstu's shop, FinnPro on Hancock's Quincy St. *Voit, voit kun on hyvä!*

Arjaleena Karstu makes fresh bread, *piirakkas* and pastries daily. Her *reitsumiehen* rye sourdough rounds are so authentically yummy that I'm trying to figure out how to FedEx them to east Tennessee.

Eating Mrs. Karstu's *karjalanpiirakkoita*, I could close my eyes and imagine I was in a favorite *pikkuserkku's* kitchen back in Finland. Try as I did in a few days, I couldn't manage to try all the goodies she bakes, but I found the barley bread and *korvapuustit* also wonderful. The memory of the smell of freshly baked *piparkakut* will have to last me until a summer return to FinnPro.

Marsha Pentt lives in Signal Mountain (TN).

GORHAM, ME - At a recent FinnFest USA '98 general meeting Carol Pärssinen, of Arlington (MA), vice president of FinnFest USA '98, reports on the Project 34 seminar she attended this March in Minneapolis (MN). FinnFest USA '98 president Henry Hirvi, of Paxton (MA) stands in the background.

FinnFest USA '98 will be held at the University of Southern Maine, Gorham, July 9-12, 1998.

Interested in registering or volunteering? Write to FinnFest USA '98, c/o Henry Hirvi, 4 Ridgewood Rd., Paxton, MA 01612-1359.

FinnFest USA '98 photo by Marja Drum

Memories and history from Cape Ann, Massachusetts

New!

A Young Finn on Cape Ann

by Waino T. Ray

Waino T. Ray (originally Rajaniemi) recalls "how we lived our daily lives" during the years between 1920 and 1935. The son of Finnish immigrant parents, Ray was born and raised in the Cape Ann village of Lanesville.

Hard cover 11 photographs 140 pages

\$14.95 Add \$3.00 for postage and handling
Mass. residents add 75¢ sales tax

Still available

Hammers on Stone

A History of Cape Ann Granite

by Barbara H. Erkkila

The story of Cape Ann quarries is told in depth in this volume. The author tells of the ethnic groups - Finns and Irish - who arrived to work in the quarries.

Hard cover 68 photographs 191 pages

\$26.50 Add \$3.00 for postage & handling
Mass. residents add \$1.33 sales tax

RAIVAAJA

P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

RELIGION

from page 8

and finances of the church. Dioceses are headed by a bishop and a cathedral chapter.

Finances. The parishes obtain 80 percent of their income in the form of a church tax levied along with state and local taxation. This tax is paid both by individual parishioners and by companies and associations. In 1993 the parishes had income from taxes totalling FIM 3.100 million. The state bears the cost of the work done by the church in the armed forces and prisons.

Personnel. The diverse activities of the Lutheran Church are reflected in the structure of its personnel. It is unlikely that there are many churches in the world where only one in ten employees is a parish priest. In 1993 there were

some 19,000 (full or part time) employees.

Activities. Active members of the Lutheran Church attend services at least once a month, take communion somewhat less often, participate in small group activities and vote in parish elections. Although the majority of church members seldom take part in such functions, they still prefer to marry in church, have their children baptized, send them to parish nursery schools and have them confirmed. They also want a Christian burial for themselves and relatives.

The church best reaches its members through various church services, and every Finn attends an average of at least one service every year. More than 87 percent of all babies are baptised and an

even higher percentage of children are confirmed (90.9 percent). Only about 2 percent of Finns are buried without a church service, and as many as 83 percent of couples are married in church.

In the last few decades the Evangelical-Lutheran Church of Finland has started to show far greater awareness of its international responsibility. This is reflected in increased support for missionary work and development aid and in a greater interest in ecumenical work. Support for missionary work has more than doubled since the mid 1970s, and the proceeds of church collections for foreign aid have increased many times over.

The church has a wide net of international contacts. These are officially handled by the Council for Foreign Affairs under the chairmanship of the Archbishop. The most far-reaching connections are those that have been forged with inter-church organisations, primarily the Lutheran World Federation and the World Council of Churches. Links with individual churches are strongest with those in the Nordic countries and with the Russian Orthodox Church.

In 1991 the missionary organisations of the Lutheran Church were working in a total of over 40 countries in Africa, Asia, Oceania and Europe, but the focus is increasingly switching to Asia. The total number of Lutheran missionaries was 628 in 1991. Other churches had somewhat more than 400 missionaries.

According to a report by the Finnish Ministry for Foreign Affairs, Finnish Lutheran missionaries and lay workers are much appreciated for the work they do to help people at the grass roots level, and their projects are considered worthwhile in both financial and practical terms.

Christian organisations have largely been responsible for missionary and evangelical work, but they have also been involved in a certain amount of work with children and young people, counselling and related activities, and publishing. The bulk of the professional training of church employees is seen to be by these organizations.

Revivalist movements are now an accepted element of the Lutheran Church and national culture, and the previously negative attitude of these movements towards many areas of culture has mellowed. They are now seen as part of the church's heritage, with a considerable impact on decisionmaking within the church. Support for them is strongest in rural areas, which explains why they tend to be politically aligned towards the centre and moderate right.

The Orthodox Church

Christian influence reached the easternmost part of Fin-

land, Karelia, from Novgorod in the 12th century. The word of God was spread by monks and their monasteries developed into bastions of the faith. From 1809 Finland was a Grand Duchy of Imperial Russia, and the Orthodox Church was the Emperor's church and a part of the Russian state church. Orthodox Christianity spread to western Finland chiefly through Russian soldiers and merchants.

In the late 19th century attempts were made to use the Orthodox Church as a vehicle of Russification. In the aftermath of the Russian Revolution and Finnish Independence, the church's ties with the Patriarchate of Moscow were broken, and in 1923 it received autonomous status under the Patriarch of Constantinople. The early years of independence saw an increasing tendency towards Finnishness in the Orthodox Church in this country.

During the Second World War the church lost its monasteries and 90 percent of its assets, and more than two-thirds of its members had to flee their homes. The end of the war ushered in a period of vigorous rebuilding, with the state funding the building of new churches, chapels, vicarages and cemeteries. Valamo monastery and Lintula convent were reopened at Heinävesi.

Membership of the Orthodox Church has fallen off in 1950s and 1960s as a consequence of the large proportion (close to 90 percent) of marriages between Lutherans and Orthodox; the children of these marriages were usually baptized Lutherans. The trend has changed in 1980s. The Orthodox Church currently has 56,000 members.

Membership of the Orthodox Church decreased in 1960s, but interest has grown in 1980s, particularly in the Orthodox traditions of Karelia and in the worshipping life of the church. Valamo and Lintula have become important centres of pilgrimage. Valamo is also a center of tourism and attracts more than 100,000 visitors a year.

Other Churches and religious communities

Catholic Church. After the Reformation, the Catholic Church disappeared from Finland for centuries, finally being officially reinstated in 1929 when it was registered as the Catholic Church in Finland. It has a membership of around 5,300 (1993) the majority of whom live in Helsinki and the other major cities of southern Finland. There are five parishes and one independent diocese that covers the whole country. The majority of the priests and nuns are from the Netherlands and Poland. Finland has diplomatic relations with the Vatican.

Protestant minorities. Anglo-American Christianity spread to Finland in the second half

of the 19th century, and a number of Protestant denominations, among them the Baptists, Methodists, Salvation Army and Adventists, became established in the country. Although support for these churches has gradually increased, their membership remains under 1 percent of the total population. Growth has been greatest in the Pentecostal movement, which reached Finland at the beginning of the present century and now has a membership of 50,000.

Judaism. Judaism was brought to Finland in the early 19th century by merchants and by men serving with the Imperial Russian army. By the end of the century the number of Jews had risen to 1,000, which is roughly what it is at present. In the early years of the present century, Helsinki, Viipuri and Turku got their own synagogues.

Islam. The first Muslims also came to Finland with the Russian army. The foundations of the present community of a thousand or so Muslims were laid by the arrival of Tartarian merchants from Turkey at the turn of the 19th and 20th centuries. The majority of Finnish Muslims, who are Sunnites, live in the metropolitan area and belong to the Finnish Islam congregation, which was registered in 1925.

Other religious communities. There are about 30 other registered religious communities in Finland besides those mentioned above.

Ecclesiastical art

Medieval ecclesiastical art. In the Middle Ages, when reading was a rare skill, wall paintings, sculptures and textiles played an important role in teaching. The wall paintings usually depict events in the liturgical year, scenes from the Bible and the lives of the saints. The oldest paintings preserved in Finland date from the early 14th century.

Altarpieces and frescoes. Many of the 17th and 18th century altarpieces and frescoes are the work of untrained Finnish masters. The foremost 18th century church artist, Mikael Topelius (died 1827), decorated as many as forty churches, most of them in Ostrobothnia. Renowned church artists of more recent times include Hugo Simberg (died 1917), who painted the frescoes in Tampere Cathedral, and Magnus Enckell (died 1925) and Lennart Segerstråle (died 1975), both of whom painted numerous altarpieces.

Orthodox ecclesiastical art. The finest examples of Orthodox ecclesiastical art in Finland are from the churches and monasteries that Finland lost to the Soviet Union after the last war. A unique collection of over 2,000 items, including icons, textiles and sacred objects, is housed in the Orthodox Church Muse-

turn to RELIGION page 16

Music by Koivun Kaiku

1996 Finlandia Foundation Performer of the Year

Koivun Kaiku seeks to preserve the musical traditions of its Finnish heritage and to serve as an interpreter of traditional culture through music and song. Ensemble members play *kanteles* from five to 41 strings. In addition, Koivun Kaiku incorporates other traditional Finnish instruments in their music, such as *jouhikko* (bowed lyre) and *tuohihuilu* (birchbark flute), as well as modern instruments including flute, guitar and mandolin.

Based in St. Paul (MN), Koivun Kaiku was formed in 1985 under the direction of Joyce Hakala.

Keepers

SIDE ONE - Ripatska (Dance Melody), Valssi Lapuasta (Waltz from Laupua), Kehtolaulu (Cradle Song), Itkevä Tyttö (Weeping Girl), Kanteleenrakentajien ehto (Kantele Makers' Evening), Kaunis Koivu (Beautiful Birch), Kirkonkellojen soittoa (Church bells' ringing), Karjalan kunnalla (In the Hills of Karelia), Kazvatti minuo muanoin (A Karelian Lament)

SIDE TWO - Valamon kirkonkellot (Churchbells of Valamo), Etusormi-Eetu (First Finger Eddy), Kain minä kaunistan kangasta myöten (I Wandered on a Lovely Moor), Lampaan ravia (Frisking lamb), Satavuotinen sakka (The Dregs of 100 Years), Kellopolkka (Bell Polka), Nocturne, Reppurin laulu (Song of the Peddler), Konevitsan kirkonkellojen soitto (Churchbells of Konevitsa)

Roots & Branches (Juuret ja oksat)

SIDE ONE - Isä-Eeron sottilisi (Father Eero's Schottische), A Rose for Annie, Kuin mun tuttuni tulisi (An old Karelian love song), Villiruusu (Wild Rose), Nuorten polkajen amerikkaan menosta (The boys went to America), Valkjärven polska/Vanha tanssi (Valkjärvi's polska/Old Dance), Ingrian melody, Chant

SIDE TWO - Lelo lehmäset (Cow call), Vanha palmenen soitto (Old herdsman song), Song from Jalasjärvi, Vielä neuvon nettoani (Song of the bride's mother), Valssi Halsualta (Waltz from Halsua), Joonas jopoloori, Huolilaulu (Abandonment), Virsi 1986

Songs from Metsola

Includes songs from the Finnish folk song collection of Marjorie Edgar, a Minnesota folklorist

SIDE ONE - Eikä ne haavan lehdet lakkaa (Never Cease the Aspen Leaves), Kataja (The Juniper), Plum paum (lullaby), Jääkukkia (Ice Flowers), Koko yön (All Night Long), Istuta, tyttö (Plant, Oh Girl), Emma

SIDE TWO - Kiikuri kaakkuri, Mun kultani koti/Ei kukaan puhu puolestani (My Sweethearts' Home/No One Speaks on My Behalf), Muistojen valssi (Remembrance Waltz), Matalasta torpasta (From a Humble Cabin), Yksi ruusu/Kataja se matala (A Single Rose/The Juniper is Low-Growing), Al and Betsy's Waltz

Instrumental & vocal music
Available in audio cassette format only
CASSETTES \$9.00 each postpaid
(Mass. residents add 5% state sales tax)

Order from:
RAIVAAJA

P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

From the desk of Stig Häggblom:

Nato-keskustelu ei jätä Suomea

Mitä tapahtuu suuressa maassa Suomen pitkän itärajan takana?

Pekka Sutela, dosentti, on vuosikautia perehtynyt Venäjän ongelmiin. Sutelan mielestä presidentti Boris Jeltsinin tapaaminen Helsingissä Bill Clintonin kanssa oli monessa suhteessa Venäjän kannalta voittoisa, mutta siitä huolimatta Venäjän nykytila on surkea. Valtiontalouden kuluvan vuoden alijäämä voi paisua kaksin kertaiseksi siihen nähden, mitä on arvioitu ja paperiin kirjoitettu.

Valtiotieteilijä Sutela on myös sitä mieltä, että Venäjän rahahuolet ovat heikentäneet maan sotavoimia. Itämeren laivasto on surkeassa tilassa ja sama koskee ilmavoimia. Lentokoneet ruostuvat paikoilleen ja vain harvat niistä pystyvät lentämään. Miehistö "ruostuu" samalla lailla harjoituksen puutteesta.

Pekka Sutela on ennustajana suorapuheisempi kuin kukaan muu on ollut Suomessa talvisodan päätyttyä. Ja hän lisää, että Venäjän asevoimien tulevaisuus näyttää vieläkin huonomalta.

Sutela väittää Venäjän talousministerin sanoneen maan olevan kykenemättömän osallistumaan sotaan 20:een vuoteen ja että ulkopoliittikkaa on harjoitettava tämän mukaan.

Pekka Sutelan ennustukset ja näkemykset on tietenkin otettava Suomessa vakavasti. Sutela on myös Suomen Pankin neuvonantaja idän kysymyksissä.

Kun Sutela sanoo, että puola Karjalassa, Suomen itärajan tuntumassa, kymmenen vuoden kuluttua on vieläkin suurempi kuin mitä se on jo tänään. Tämän tosiasian - mikäli se on totta - on pak-

ko vaikuttaa Suomen harjoittamaan politiikkaan.

Parasta näissä Pekka Sutelan kannanotoissa on se, että mies pystyy puhumaan vapaasti. Muutokset entisen Neuvostoliiton alueella 90-luvun aikana ovat olleet niin suuret ja mullistavat, että mahdollisuuksia virhearviointeihin on olemassa.

Pietarista esimerkiksi Sutela mainitsee, että kaupunki on pahasti rappeutunutta. Pietari on rikoskeskus, missä ympäristöongelmat koko ajan kasvavat. Koko alue on yhteiskunnallinen jättineglama, Pekka Sutela sanoo.

Kaikki eivät tietenkään yhdy Sutelan näkemyksiin. Siirtyminen asteittain markkinavoimien määräämään talouteen voi näyttää pahalta, mutta voi silti olla lohdullisempi.

Suomen mahdollisuudet ylläpitää työllisyytensä on myös pitkälti riippuvainen siitä, että Pietarin suuren asutusalueen jonkinasteinen maksukyky säilyy ja toivottavasti kasvaa.

Eri asia on sitten se poliittinen puoli. Suomen presidentti Martti Ahtisaari on hiljattain tyrmännyt Puolasta käsin esitetyn ajatuksen, että Suomikin liittyisi Naton jäseneksi. Puola on itse kaikin voimin pyrkimässä Natoon.

Totta on, että Ahtisaari koko virassaoloaikansa on ollut varsin varovainen Nato-lausunnoissaan.

Epävarmaa on nouseeko Elisabeth Rehn parin vuoden kuluttua uudelleen presidenttiehdokkaaksi. Silti Rehn on selvästi sanonut, että Suomen olisi ilman muuta pyrittävä tämän puolustusliiton jäseneksi.

Tuntuu varmalta, että tämä kysymys joka tapauksessa nousee Suomen seu-

Näkymä talvisodan (1939-1940) juoksuhaudoista. Ei tällaista enää koskaan...

raavissa presidentinvaaleissa hyvin tärkeäksi.

Suomessa keskustelu käy vapaammin kuin milloinkaan aikaisemmin. Kansa on valistuneempi kuin koskaan ja varmaan tahtoo va-

rmistaa, että talvisotamme tumat eivät pääse uusiutu- aikaiset historialliset tapah- maan.

STKK ehdottaa 35-tuntista viikkoa

Suomen toimihenkilökeskusjärjestö STTK ehdottaa kaikkien työaikojen lyhentämistä 12.5 prosentilla palkkoja alentamatta. Enimmäisviikkotyöaika lyhenisi 40 tunnista 35 tuntiin. Jos alakohtaisesti on sovittu lyhemmästä työajasta, järjestön mukaan sitä tulisi lyhentää vastaavassa suhteessa.

STTK:n puheenjohtaja Esa Swanlung (sd) korosti maanantaisessa tiedotustilaisuudessa, että työajan lyhennysehdotus on tarkoitettu "keskustelun pohjaksi". Se ei siis ole järjestön virallinen vaatimus ensi syksyn tuloneuvotteluihin.

"Kaikkia muita malleja työllistämiseksi on jo kokeiltu paitsi tätä", Swanlung sanoo. (HS)

Suomessa EU-maiden alhaisin inflaatio

Inflaatio on Suomessa alhaisempi kuin muissa EU-maissa. Maanantaina julkistettujen tietojen mukaan Suomen inflaatio oli maaliskuussa vuositasona 0.8 prosenttia. Ruotsissa inflaatio oli 1.0 prosenttia ja Ranskassa 1.1 prosenttia.

Koko EU:n keskimääräinen inflaatio oli 1.7 prosenttia, kun se oli ollut helmikuussa 2 prosenttia. EU:n 15 jäsenmaasta yhdeksässä inflaatio oli alle keskiarvon.

Vain Kreikka polkkesti joukosta 5,9 prosentin inflaatiolla. (KU)

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00
Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Ameriikan Poijat to perform at Great American Brass Band Festival

NORTHFIELD, MN - The Finnish American Brass Band Ameriikan Poijat (Boys of America) has received an invitation to perform at the Great American Brass Band Festival (GABBF) in Danville (KY). This festival is the largest gathering of brass band performers and enthusiasts in the country, with over 60,000 expected in attendance over the weekend of June 13-15.

Ameriikan Poijat's visit to the GABBF will be the first by a Finnish style brass septet. Ameriikan Poijat, based in Minnesota, will be traveling to Kentucky with stops in Detroit (MI) and Fairport Harbor (OH), all locations with Finnish American communities.

Savonlinnaan kehittelään Aino Ackte -instituuttia

Savonlinnan musiikki-instituutista pyritään muodostamaan korkeakoulutasoista ja kansainvälistä musiikkikoulutusta antava Aino Ackte-instituutti.

Hanke on saanut tämän vuoden 1,4 miljoonan markan alkukustannuksensa rahaa EU:n rakennerahastosta, Suomen opetusministeriöltä ja Savonlinnan kaupungilta.

Ooppera- ja kamarimusiikkiin erikoistuvan instituutin keskeisenä puuhahmehena on taitelija Ralf Gothoni.

Mikäli alku menee suunnitelmien mukaan, ollaan laitosta siirtämässä parin vuoden kuluttua Joensuun yliopiston alaisuuteen ja se saa myös oman kamariorkesterin. Hanke työllistää alkaen parikymmentä musiikin ammattilaista. (HS)

The Ameriikan Poijat performances at the Great American Brass Band Festival will be the first time Finnish brass septet music will be heard at such an event.

Summer schedule

Details of Ameriikan Poijat summer appearances are as follows:

- May 24 (Saturday) - Commemoration Concert, Ytterboe Hall, 2:30 p.m., Commencement Weekend, St. Olaf College, Northfield, (MN). For information call: 507-646-2222.

- June 10 (Tuesday) - Detroit area: Ameriikan Poijat Concert-Dance. Place: Finnish Cultural Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills (MI). Time: 7 p.m. Tickets: sold at the door. Contact: Finnish Cultural Center, 810-478-6939

- June 11 (Wednesday) - Fairport Harbor (OH), Ameriikan Poijat Concert, Zion Lutheran Church, 7:30 p.m. For ticket information contact 216-354-3228

- June 13 (Friday) - Danville (KY), performance at annual hot air balloon race, evening.

- June 14 (Saturday) - Three performances at the Great American Brass Band Festival, Danville (KY): Parade (11 a.m.); First Ameriikan Poijat Concert (2 p.m.); Second Ameriikan Poijat Concert (4 p.m.). For information, contact: Great American Brass Band Festival, Norton Center for the Arts, 600 W. Walnut, Danville KY 40422. Phone 606-236-4692

- June 17 (Tuesday) - with Salo (Finland) Firemen's Band at Lake Harriet Band Pavilion, Minneapolis. For information contact by email: CaMJensen@aol.com

Ameriikan Poijat

um in Kuopio.

Medieval stone churches. The majority of Finland's medieval buildings are stone churches. The oldest, dating from the 13th century, are in Åland. These are rectangular and built of natural stone. The only cathedral from the Middle Ages is Turku Cathedral, which was consecrated in 1300.

Old wooden churches. It was not until the 17th and 18th centuries that the church, impoverished by the Reformation, was able to create new architecture, mainly in wood. The builders rarely had any formal training, and yet were often the founders of whole dynasties of builders. The first cruciform churches with belfries date from the 18th century.

19th century. The churches built in the last century were mainly in Empire style (Neoclassicism), for example, C. L. Engel's Helsinki Cathedral, or Neogothic, which became dominant in midcentury and is represented by the church at Kerimäki, said to be the biggest wooden church in the world, which seats up to 5,000 people.

20th century. Known as National Romanticism, the Finnish equivalent of Jugend flourished in the early years of the present century. The ideals of this artistic trend are embodied in the churches designed by Lars Sonck (died 1956) - Tampere Cathedral, Kallio Church in Helsinki and St. Michael's Church in Turku.

Functionalism, which arose in the 1930s, strove for clarity and efficiency of design. Its most celebrated exponent is Alvar Aalto (died 1976), whose churches include The Church of Three Crosses at Vuokseniska, the Cross of the Plains in Seinäjoki and the Church of the Cross in Lahti.

Orthodox church buildings. None of the Orthodox churches within Finland's present territory are older than 200 years. The oldest ones, which were usually built of wood, have either been destroyed or are in the part of Karelia that

now belongs to the Soviet Union. There is a strong flavour of Byzantium and Russian Nationalism to the Orthodox churches built in this country. The small village chapels and tsasounas built in recent years, though, have a closer affinity with the wooden architecture of Karelia. The redbrick Uspensky Cathedral in Helsinki is the biggest Orthodox church in Western Europe.

Features of Finnish religiosity

Since the last war, secularization has taken an increasingly strong hold on all Nordic countries, and there is a clear demarcation between the sacred and the profane. Values based on religion are losing their status in society, and are being replaced by whole new sets of values and morals that have only tenuous links with religion and the church. Secularization has made the greatest inroads in the big urban centres such as Helsinki and Tampere.

The traditional Lutheran and Orthodox Churches have seen a steady decrease in the proportion of the population they represent, whereas the total membership of other denominations has risen slightly. Nevertheless, the greatest increase has been in the number of people without allegiance to any church or faith.

Recent years in particular have seen a reawakening of interest in religion. Contrary to expectations some years ago, revivalist movements are now stronger than ever, and the number of new sects has multiplied.

The media, too, are showing greater interest in religious life, and big religious gatherings and conversions of public figures are reported in the press. Ethical questions and problems related to daily life are perceived as issues affecting the future of the human race, an awareness that has

spurred the church to open a dialogue between different ideologies and schools of thought. Although many of the traditional functions of the church have weakened, they have been replaced by others, often by entirely new ones.

Ever since the Second World War, attendance at divine service has been low by international standards, with only 3 or 4 percent of the population going to church every week. According to a recent survey, 10-12 percent of Finns go to church at least once a month and 53 percent at least once a year (1991).

The typical Finnish churchgoer attends divine service a few times a year, particularly on the big feasts. A far greater number of people follow the services on radio and TV than actually go to church.

Ecumenicalism and international responsibility

The Finnish Ecumenical Council. This council acts as the cooperative organ for all churches and Christian communities in Finland. The Pentecostals are the only Christian community completely outside it.

Members of the Finnish Ecumenical Council, 1995

The Evangelical-Lutheran Church
The Orthodox Church
The Catholic Church of Finland
The Swedish-speaking Mission Covenant Church
The Swedish-speaking Baptist Mission
The Finnish-speaking Methodist Church
The Swedish-speaking Methodist Church
The Salvation Army
The Olaus Petri Congregation (a Finland-based congregation of the Lutheran Church of Sweden)
The Anglican Church
The International Evangelical Church and 14 Christian organizations are observer members.

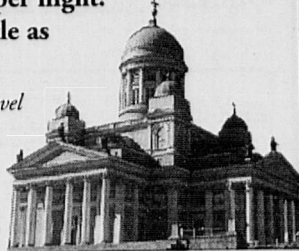
Harri Heino
Director of the Research
Institute of Lutheran Church
Finnish Features

1997

Save on travel to Europe

\$100 off for travelers to Europe on Finnair!
Hotel stays for as little as \$49 per night!
Car rental in Finland for as little as \$299 per week!

This summer, we'll make your holiday travel a real bargain. Book your summer trip to Europe and receive a \$100 discount. For reservations, please call your travel agent or Norvista.

Norvista
Helsinki Travel Service Division
228 East 45th Street, 7th Floor • New York, NY 10017
email: Sales@Norvista.com

(212) 818-1198 • (800) 677-6454

* Prices subject to change without notice. Offer valid until 5/30/97 on Finnair flights AY008 and AY007 departing New York on Mondays. Flights operate June 2 - Sept. 1, 1997. Offer excludes all taxes, government and facility usage fees.

**New Yorkin Suomalainen
Evangelisluterilainen
SEURAKUNTA**

at Park Avenue Methodist Church
106 E. 86th St., NYC 10028

Seurakunnan kesäkuun tilaisuudet

Kesäkuun 1. päivänä klo 3.30 iltapäivällä
jumalanpalvelus pidetään seurakuntasalissa, 3. kerros.
Kahvitarjoilu antaa Maya Vartiainen

Kesäkuun 15. päivänä klo 3.30 iltapäivällä
jumalanpalvelus ja Herran Pyhä ehtoollinen
Isänpäivän ohjelma kahvitunnilla, minkä järjestää Anna-Liisa Rintala

Kesäkuun 22. päivänä seurakunta järjestää Williams Lakelle linja-auto, mikä lähtee klo 7 aamulla 752-44th St., Brooklynista ja klo 8 aamulla, 106 East 86th St., Manhattanilta. Lähtö on täsmällinen, olkaa paikalla mieluummin aikaisin. Perillä maksetaan Finlandia Foundationille 22 dollaria, mihin sisältyy picnic-ruoka. Varatkaa rahaa autonkuljettajalle (tip) ja pikkuostoksiin. Muutama paikka vielä vapaana.

Näiden tilaisuuksien jälkeen seurakunta aloittaa toiminnan syyskuussa, joista ilmoitetaan myöhemmin.

**THE FINLANDIA
FOUNDATION**
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd
Friday of the month from
October through May.
**CENTRAL
PRESBYTERIAN
CHURCH**
593 Park Ave & 64th St., NYC

Mailing address for
information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163